Калі ласка, не спазніцеся з перадаплатай за нумары другога паўгоддзя. Застанемся разам!

№№103–104
(2623–2624)

29 чэрвеня 2007 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная воля».
Кошт — свабодны.

Да ўвагі!
Хто не зрабіў перадаплату і хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

Шаноўныя чытачы!

Па пытаннях распаўсюджвання газеты жыхары сталіцы могуць звяртацца па тэлефоне 206-63-93, усе астатнія — па тэлефоне 206-68-71.

ПІКІРОЎКА

Аляксандр ЯРАШУК:

«Беларусь — другая краіна ва ўсім свеце, якую пазбавілі гандлёвых прэферэнцый...»

21 чэрвеня пачало дзейнічаць рашэнне Еўрасаюза аб спыненні гандлёвых прэферэнцый для Беларусі. Падлічана, што страты краіны штогод складуць 300—400 мільёнаў еўра.

Актывісты незалежных прафсаюзаў Беларусі склалі спіс чыноўнікаў, дзеянні якіх, на іх думку, і прывялі да такога рашэння Еўрасаюза. У спісе ўзгадваюцца прозвішчы старшыні ФПБ **Леаніда КОЗІКА**, міністра юстыцыі **Уладзіміра ГАЛАВАНАВА,** сённяшніх і былых кіраўнікоў шматлікіх беларускіх прадпрыемстваў.

Улады не засталіся ў даўгу. Яны прад'явілі народу іншых вінаватых. На гэты раз з ліку прадстаўнікоў незалежных прафсаюзаў.

На мінулым тыдні з вуснаў аналітыкаў Беларускага тэлебачання фактычна прагучаў заклік узбудзіць крымінальную справу супраць старшыні Беларускага Кангрэса дэмакратычных прафсаюзаў **Аляксандра ЯРАШУКА**, экс-лідэра прафсаюза аўтамабіле- і сельгасмашынабудавання, аднаго з кіраўнікоў сённяшняга прафсаюза РЭП **Аляксандра БУХВОСТАВА** і лідэра Рэспубліканскага прафсаюза работнікаў радыёэлектроннай прамысловасці **Генадзя ФЕДЫНІЧА**, якія быццам бы сваімі намаганнямі дабіліся таго, што Еўрасаюз пазбавіў Беларусь ільгот пры экспарце тавараў.

— Чарговыя страшылкі, спроба ажыццявіць на нас нейкі ціск, — так пракаменціраваў сюжэт на Беларускім тэлебачанні **Аляксандр Ярашук.** — Нічога арыгінальнага беларуская прапаганда не прыдумала, выплюхнула чарговую порцыю прымітывізму, разлічаную на неадукаванага абывацеля. Трэба сябе не паважаць, каб уступаць з імі ў нейкія спрэчкі.

Я думаю, што ў Беларусі толькі адзінкі больш-менш дасведчана ведаюць праблему скасавання гандлёвых прэферэнцый. Ніхто ж нічога па сутнасці не тлумачыць, не дае слова незалежным прафсаюзам, толькі вешаюць на нас усіх сабак. І атрымліваецца, як у савецкія часы з Барысам Пастэрнакам, — не чытаў, але асуджаю. Так і тут. Не ведаю, у чым справа, але па тэлебачанні сказалі, хто вінаваты ў тым, што краіна будзе губляць мільёны еўра штогод... На самай справе ні я, ні Бухвостаў, ні Фядыніч не прапаноўвалі Еўрасаюзу скасаваць ільготы для Беларусі. Тым больш зразумела, што ні адна ўлада, што б ні здарылася, ад голаду пухнуць не будзе. Усё ляжа на плечы народа. І не мы вінаватыя ў тым, што здарылася. Незалежныя прафсаюзы беларускі ўрад паставіў ў становішча ахвяры, а сам дзейнічаў як тэрарыст. Але пагражаў ён не толькі нам, беларуская ўлада фактычна кінула выклік усёй міжнароднай супольнасці.

— Дык хто ж усё-такі залез у кішэню беларускага народа?

— Гэта вельмі сур'ёзнае пытанне. Гандлёвыя прэферэнцыі — гэта не эканамічныя санкцыі. Гандлёвыя прэферэнцыі былі ўведзены Еўрапейскай камісіяй у 1971 годзе па патрабаванні міжнароднага прафсаюзнага руху. Гэтая сістэма ўяўляе сабой паніжэнне мытных пошлін для экспартуемых тавараў. Увядзенне гэтай сістэмы было своеасаблівым стымулам для краін, якія сталі на шлях развіцця, выконваюць свае абавязкі ў сферы правоў прафсаюзаў. За ўвесь гэты час толькі аднойчы ў Еўрапейскага Саюза знаходзілася падстава скасаваць гандлёвыя льготы. Такое рашэнне было прынята ў 1999 годзе ў адносінах да Бірмы, дзе пануе рэжым ваеннай хунты і дзе выкарыстоўваецца прымусовая праца, дзе людзей ланцугамі прывязваюць да працоўнага месца, дзе вымушаюць працаваць дзяцей.

Беларусь, уявіце сабе, стала другой такой краінай на нашай планеце! У нас, праўда, не дайшло да прымусовых прац, аднак з'явіліся свае ланцугі. У першую чаргу, у выглядзе працоўных кантрактаў. Прэферэнцыі для Беларусі скасоўвалі за канкрэтныя парушэнні правоў прафсаюзаў, якія доўжацца ў краіне з 1995 года, з моманту жорсткага ўдушэння страйку на Мінскім метрапалітэне, пасля якога былі незаконна звольненыя машыністы метро. МАП разглядаў гэтую справу, прызнаў страйк законным і прапанаваў беларускаму ўраду аднавіць машыністаў на працы, але гэтага не здарылася.

З пачатку 2000-х гадоў парушэнні правоў прафсаюзаў у Беларусі пачалі насіць сістэматычны, цынічны характар. Гэта прывяло да таго, што МАП рэагуючы на скаргі незалежных прафсаюзаў, пяць разоў уключаў Беларусь у спецпараграф Міжнароднай арганізацыі працы і адзін раз, у 2004 годзе, прызначалася камісія па расследаванні парушэння правоў прафсаюзаў у Беларусі. Зазначу, што такая камісія за ўсю амаль дзевяностагадовую гісторыю МАП прызначалася толькі чатыры разы. Уяўляеце, якой вастрыні дасягнула пытанне?! Акрамя таго, у 2003 годзе Міжнародная канфедэрацыя свабодных прафсаюзаў, Еўрапейская канфедэрацыя працы і Сусветная канфедэрацыя працы — тры самыя буйныя прафсаюзныя арганізацыі свету — звярнуліся ў Еўрапейскую камісію з прапановай скасаваць гандлёвыя прэферэнцыі для Беларусі. Усё за тое ж — за парушэнне правоў працоўных.

— Атрымліваецца, што ў беларускай улады было шмат часу, каб выправіць сітуацыю?

— Напрыканцы 2004 года Еўракамісія накіравала беларускаму ўраду для выканання 12 рэкамендацый. Але ў нашай краіне ніхто нават пальцам не паварушыў, становішча ў справе з прафсаюзамі толькі пагаршалася, і ўсё гэта прывяло да таго, што 20 снежня 2006 года Савет міністраў Еўрапейскага Саюза прыняў рашэнне аб скасаванні прэферэнцый. Толькі пасля гэтага з беларускага боку былі зроблены некаторыя крокі па выкананні рэкамендацый Еўрасаюза.

— Напрыклад?

— Беларускі Кангрэс дэмакратычных прафсаюзаў аднавілі ў якасці члена Нацыянальнага савета па працоўных і сацыяльных пытаннях, скасавалі Рэспубліканскую камісію па рэгістрацыі грамадскіх аб'яднанняў і аднавілі ў працы аднаго актывіста, незаконна звольненага за прафсаюзную дзейнасць. І гэта ўсё... Самыя прынцыповыя рэкамендацыі — адмена дазвольнага прынцыпу стварэння прафсаюзаў, які ўвёў у 1999 годзе сваім дэкрэтам А.Лукашэнка, і іншыя — не былі выкананы.

— На Ваш погляд, зараз можна штосьці выправіць? У сваёй заяве Вы пісалі, што і сёння гатовы да канструктыўнага дыялогу з беларускім урадам?

— Я лічу, што для беларускай улады існуе адзіны варыянт паводзін — выканаць усе рэкамендацыі Еўрасаюза. Але ж яна, хутчэй за ўсё, абярэ іншыя варыянты.

Дарэчы, я лічу, што лічба ў 300—400 мільёнаў еўра хутчэй за ўсё перабольшаная. Зроблена гэта для таго, каб спісаць на Еўропу цяжкае становішча, у якое трапіла Беларусь пасля нафтагазавага канфлікту з Расіяй. Зразумела, што кошты на энерганосьбіты будуць і далей павышацца. Таму для беларускай улады вельмі зручна знайсці і прад'явіць народу ўнутранага ворага ў выглядзе незалежнага прафсаюза і знешняга — у выглядзе Еўрасаюза...

Так, пазбаўленне краіны гандлёвых прэферэнцый — гэта нечуваны прэцэдэнт. Трынаццаць гадоў беларускай уладзе ўсё сыходзіла з рук, а зараз не сышло. І няма ўпэўненасці, што гэта апошняя санкцыя...

А ворагаў народа няхай розныя зімоўскія, пракопавы і іншыя шукаюць не ў незалежных прафсаюзах, а сярод тых, хто баіцца іх, як чорт ладана, хто хацеў бы, каб у людзей было толькі адно права — з ранку да вечара гнуць спіну і нічога не патрабаваць.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

СТИХИЯ

Европа: небывалые наводнения и жара

В Великобритании растет число жертв проливных дождей, которые обрушились на многие районы страны. В центральных графствах на севере Англии и юге Шотландии за сутки выпала двухмесячная норма осадков. Многие населенные пункты оказались затопленными.

Самая тяжелая ситуация в Южном Йоркшире, в районе Шеффилда. Спасательные службы сообщают, что просьбы о помощи поступали каждые 30 секунд. Больше всего были востребованы вертолеты — их экипажи работали на пределе возможностей.

Материальный ущерб огромен. Дороги затоплены, повреждены участки железнодорожного полотна, полностью или частично разрушены десятки домов, многие из которых имеют историческое значение.

В Турции отмечена самая жаркая за последние годы погода, есть жертвы. Так, в курортном городке Фетхие на побережье Эгейского моря, где столбик термометра зафиксировал температуру 51 градус по Цельсию, от сердечного приступа скончался 47-летний местный житель.

В курортной Анталье температура в обеденное время достигала 47—50 градусов.

Велика вероятность, что нынешний июнь стал самым жарким в Греции за последние 90 лет. Температура достигла 43 градусов по Цельсию.

Чрезвычайная ситуация сложилась из-за жары в ряде городов в центре и на юге Италии. Была остановлена работа ряда предприятий, на Сицилии возникли пожары, парализующие транспортное сообщение.

Столбик термометра преодолел 40-градусную отметку в городах Бари, Пескара, Кампобассо, а также в Катании и Палермо. Температуры, близкие к рекордному максимуму, зафиксированы также в Риме.

ТАК И СКАЗАЛ

Александр ЛУКАШЕНКО:
«Я делаю один вывод, что правительство за счет бюджета пытается скрыть свою несостоятельность и плохую работу».

(26 июня на совещании по вопросам оказания господдержки организациям реального сектора экономики.)

НУ І НУ!

«Суперсенсацыйны» сюжэт

Днямі па БТ, у прыватнасці, было аб'яўлена аб затрыманні на беларуска-польскай мяжы "чатырох актывістаў радыкальнай беларускай апазіцыі" — прэс-сакратара незарэгістраванай арганізацыі "Малады фронт", "фронтаўца" з Гродна і яшчэ двух актывістаў Партыі БНФ. Далей з жахам расказвалася, што ў затрыманых былі два ноутбукі "з электроннымі дапаможнікамі па тэрарызме", а ў схаваных файлах, маўляў, знайшлі электронную энцыклапедыю вытворчасці мін і выбуховых прастасаванняў, "Настольную кнігу тэрарыста" і "100 спосабаў самазабойства".

Што і казаць — сур'ёзнае абвінавачванне. Праўда, акурат у дзень, калі сюжэт з'явіўся ў тэлеэфіры, "затрыманы" прэс-сакратар незарэгістраванай арганізацыі "Малады фронт" Барыс Гарэцкі спакойна сеў у аэрапорце "Мінск-2" у самалёт і вылецеў у Страсбург на пасяджэнне Савета Еўропы.

"Размова ў тэлесюжэце ішла пра Барыса Гарэцкага, Яўгена Скрабутана, Зміцера Мальчыка і Аляксея Трубнікава, — распавядае маладзёжны актывіст Зміцер Хведарук. — Яшчэ зімой, у снежні мінулага года, усіх чацвярых і на самай справе затрымалі на мяжы і без усялякіх тлумачэнняў канфіскавалі ноутбук (праўда, адзін, а не два, як казалі па тэлебачанні). Хлопцы ўвесь час пісалі скаргі, каб ім вярнулі камп'ютэр, аднак у адказ чулі: тэхніка, маўляў, знаходзіцца на нейкім даследаванні. Паўгода прайшло! За гэты час у камп'ютэр маглі напхаць што заўгодна. І зараз могуць казаць што заўгодна. Адным словам, гэта яшчэ больш фарс, чым тэлесюжэт двухтыднёвай даўнасці пра Артура Фінькевіча, які, быццам бы, вядзе сябе непрыстойна ў калоніі і ўжывае там алкагольныя напоі. Аднак не думаю, што ўсё гэта робіцца проста так. Нешта ўлады рыхтуюць для нас..."

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

Лідэрам дэмакратычных партый, грамадскіх рухаў, суполак

Будзем разам!

Шаноўныя партнёры па святой справе!

Вы добра ведаеце: толькі прарыў інфармацыйнай блакады зможа абудзіць грамадства, падштурхнуць яго да актыўных дзеянняў на карысць дэмакратычных пераменаў.

Цяжка ўявіць члена вашай партыі, грамадскага руху, суполкі без "Народнай волі"! Таму вялікая просьба: парэкамендуйце ім тэрмінова, да 1 ліпеня, зрабіць перадаплату (умовы — на 8 стар.) за нумары другога паўгоддзя.

Разумеем, многія актывісты не могуць звязаць канцы з канцамі, лічаць кожную капейку. І тут добра было б, калі б на дапамогу прыйшло кіраўніцтва партый, рухаў, суполак. У любым выпадку нельга дапусціць, каб сябры па святой справе засталіся без аб'ектыўнай інфармацыі, без свабоднага слова.

«Народная воля» — з Вамі!
Вы — з «Народнай воляй»!

ОФИЦИАЛЬНО

Петр МИКЛАШЕВИЧ:

«В интересах следствия их фамилии я оглашать не буду»

Накануне 85-летия Прокуратуры Беларуси руководитель ведомства Петр Миклашевич встретился с журналистами

Во время пресс-конференции генпрокурору пришлось ответить на вопросы, касающиеся громких задержаний, которые имели место в стране в последние месяц-полтора. Примечательно, что в своем вступительном слове Петр Миклашевич ни словом не обмолвился, например, об уголовном деле в отношении руководителя "Белнефтехима" Александра Боровского или о задержании высокопоставленных сотрудников Комитета госбезопасности. Эту информацию журналистам приходилось буквально вытаскивать клещами, то и дело задавая уточняющие вопросы. И кое-что генпрокурор все-таки сказал. Во всяком случае, он стал первым официальным лицом, которое подтвердило факт задержания полковников КГБ.

Чекисты за решеткой

— Действительно, 31 мая прокуратурой Республики Беларусь было возбуждено уголовное дело по ст.430 ч.3 — получение взятки в крупном размере лицами, занимающими ответственное положение, — *заявил Петр Миклашевич.* — Привлечены три полковника, два — КГБ, один — МВД. Один их них действующий полковник КГБ. В настоящее время они арестованы, расследование проводит Генеральная прокуратура Республики Беларусь. В целях сохранения тайны следствия на данном этапе другой информации я не даю.

Руководитель "Белнефтехима" обворовал страну не на один миллион долларов?

29 мая сотрудниками КГБ был задержан председатель Государственного концерна "Белнефтехим" Александр Боровский. Генеральный прокурор страны Петр Миклашевич был первым, кто сообщил эту сенсационную новость журналистам. Это случилось накануне коллегии Генпрокуратуры. Тогда же Миклашевич пообещал, что на очередной пресс-конференции он расскажет о подробностях этого задержания. Однако многословным чиновник не был и на этот раз.

— Генеральной прокуратурой в отношении Боровского было возбуждено уголовное дело по ч.4 ст.210 УК, — *проинформировал Петр Миклашевич.* — Это хищение путем злоупотребления служебными полномочиями в особо крупном размере. 6 июня 2007 года ему предъявлено обвинение по данному составу преступления. Также в отношении Боровского 8 июня Генеральной прокуратурой возбуждено уголовное дело по ч.3 ст.424 УК "злоупотребление служебными полномочиями, причинившими крупный ущерб". Также в отношении него расследуется уголовное дело по ч.2 ст. 375 УК — по факту умышленного разглашения сведений, составляющих служебную тайну. Это не связано с выступлением Боровского на "Нафтане" (напомним, что сенсационная запись откровений руководителя концерна, содержавшая критику действий правительства, появилась в сети Интернет), это связано с определенными хищениями при проведении определенных финансовых операций с нефтепродуктами.

По этим трем составам уголовных преступлений в отношении Боровского ведется расследование, которое проводит Комитет государственной безопасности. Соответствующий процессуальный надзор осуществляют органы прокуратуры.

Также предъявлено обвинение другим лицам, причастным к совершению указанных преступлений. В интересах следствия их фамилии я оглашать не буду. Задержано в пределах 5—6 человек. Здесь есть и руководители концерна "Белнефтехим", и руководители некоторых коммерческих структур нашей страны. Когда дело будет идти к завершению, тогда их фамилии мы доведем до вашего сведения.

Схему преступления тоже раскрывать не будем. Вы знаете, чем занимается концерн "Белнефтехим". Это поставка, закупка и реализация нефти и нефтепродуктов... Хищения связаны с этими операциями. Ущерб на данном этапе исчисляется не одним миллионом долларов. Окончательная сумма ущерба будет установлена при окончании расследования данного дела.

Под особым контролем...

— Генпрокуратурой продолжается расследование по фактам незаконного ввоза на территорию Республики Беларусь крупных партий различных товаров по поддельным товаросопроводительным документам через таможню "Западный Буг", а также через Гродненскую региональную таможню. В июле этого года мы завершаем расследование первой части уголовного дела в отношении 22 лиц. Из них 9 — сотрудники таможенных органов. Дело будет направлено в суд. Их преступными действиями причинен ущерб на сумму свыше 24 миллиардов рублей. Через три месяца будет завершено расследование второй части этого уголовного дела. К ответственности будет привлечено около 50 обвиняемых, в их числе 25 сотрудников таможенных органов. Предварительно установлен ущерб, причиненный их действиями. Он составляет около 90 миллиардов рублей.

Генпрокурор не скрывал, что на особом контроле — преступления, совершенные высшими чиновниками. И привел еще один пример по делу, которое уже было рассмотрено в суде и по которому уже вынесен приговор:

— 15 мая текущего года Военная коллегия Верховного суда постановила оставить в силе приговор в отношении Талая — бывшего начальника службы вооружения Минобороны, Муленко —- начальника службы полигона Минобороны, Пупко — директора Департамента антимонопольной и ценовой политики Минэкономики и ряда других лиц. В результате их преступных действий, связанных с реализацией автомобильной техники по заниженным ценам, был причинен ущерб государству на сумму свыше миллиарда рублей. В том числе осужденный Пупко получил взятку за действия, которые способствовали такому хищению, в сумме 200 тысяч долларов США. Все они осуждены на срок от 6 до 12 лет лишения свободы.

Заместитель Василия Старовойтова еще в Москве

На прошлой неделе информационные агентства сообщили, что 15 июня в Москве был задержан бывший заместитель руководителя ОАО "Рассвет", друг бывшего управделами белорусского президента Ивана Титенкова Николай Гецман. МВД Беларуси разыскивает Гецмана с 1999 года по обвинению в крупных хозяйственных преступлениях.

— Николая Гецмана задержали в Москве, — *подтвердил информацию генпрокурор.* — Сейчас решается вопрос о его экстрадиции. В ряде случаев мы сталкиваемся с определенными уловками, к которым прибегают лица, находящиеся в розыске на территории других государств. В частности, те, кто находится на территории Российской Федерации, пытаются начать процедуру принятия гражданства России. Соответственно, тогда процедура передачи обвиняемого затягивается. В отношении Гецмана уже начата процедура экстрадиции. Генпрокуратура Беларуси готовит соответствующие документы, и мы рассчитываем, что в ближайшее время он будет экстрадирован в Беларусь.

Стоит отметить, что в основном преступники скрываются на территории Российской Федерации. Это обусловлено условиями свободного выезда в Россию. В среднем вопросы, связанные с экстрадицией, приходится решать ежегодно в отношении около тысячи лиц.

Зарплата у генпрокурора не увеличилась

Как известно, с 1 июня Республиканская прокуратура Беларуси была переименована в Генеральную прокуратуру Беларуси.

— труктурное изменение было обусловлено тем, что только в нашей республике центральный орган не назывался Генеральной прокуратурой, — *рассказал журналистам Петр Миклашевич.* — Скажу откровенно, мне было даже неудобно. Генпрокурор есть, а Генеральной прокуратуры — нет. Это несоответствие сегодня устранено.

Изменений в материальном плане и обеспечении сотрудников это не повлекло, поскольку функции и задачи остались прежними... Численность аппарата Генпрокуратуры осталась также прежней.

Какую конкретно зарплату получает генеральный прокурор Беларуси, Петр Миклашевич не поведал. И не признался, получат ли к празднику — к 85-летию органов прокуратуры — премии прокуроры и следователи страны. Их, к слову, в Беларуси 1940, из них — 434 женщины.

Ольга ГРИНЕВИЦКАЯ.

Народная Воля http://www.nv-online.info
29 ЧЭРВЕНЯ 2007 г.

АСОБА

Адрыян СЕВЯРЫН:

«Я заўсёды правяраю, пасля пераправяраю, а потым ізноў правяраю»

ААН скасавала пасаду адмысловага дакладчыка па Беларусі ў Савеце па правах чалавека ААН. Як вядома, гэтую пасаду займаў былы міністр знешнепалітычных сувязяў Румыніі Адрыян СЕВЯРЫН. Праваабаронцы наконт скасавання ягонага мандата адзінадушны: Севярын стаў закладнікам актыўнасці ў ААН краін, далёкіх ад дэмакратыі, якія фронтам сталі на абарону Беларусі. У першую чаргу гэта Беларусь і Кітай, якія абвінавацілі Севярына ў неаб'ектыўнасці. Але гэта не той чалавек, якому можна так проста закрыць рот.

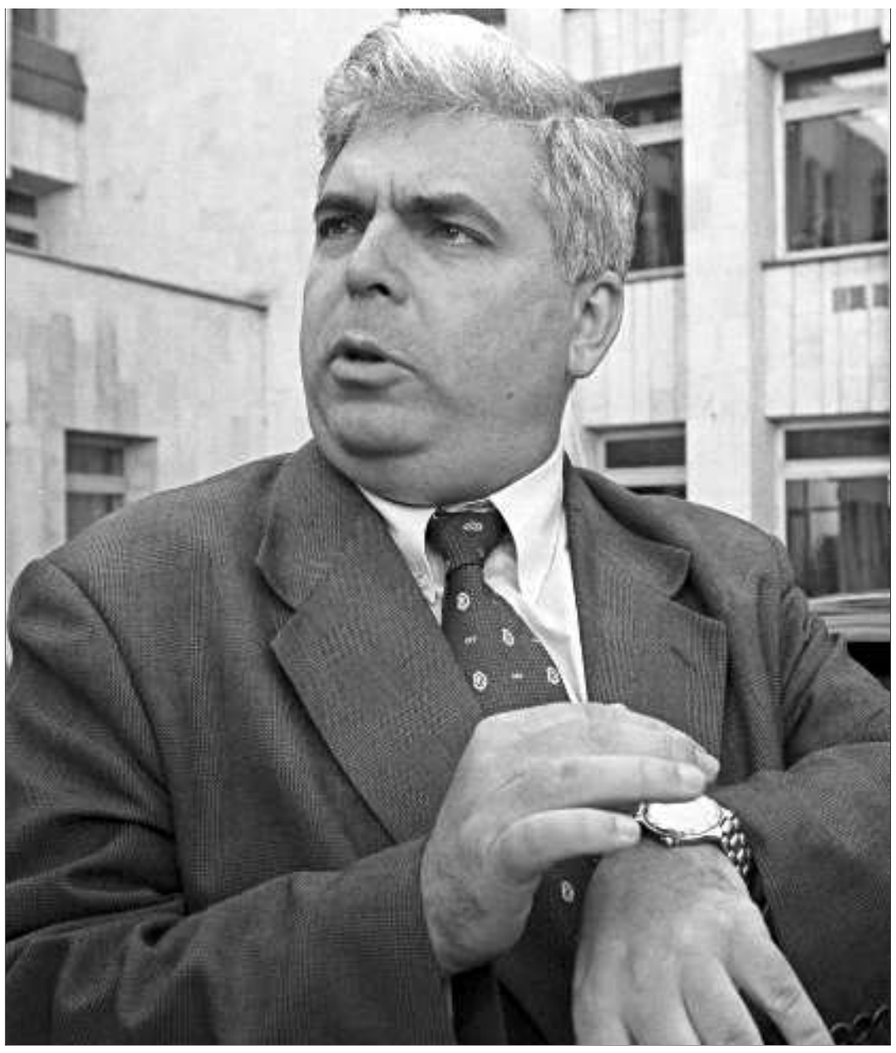

Адрыян Севярын — чалавек надзвычай красамоўны, але, у адрозненне ад большасці сваіх калег, чуе суразмоўцу, яго адказы на пытанні кароткія і дакладныя. Ён робіць уражанне чалавека страснага ў пошуку праўды. І, што дзіўна, яго даклады па Беларусі пэўным чынам нават ядналі беларускія ўлады і апазіцыю — абодва бакі іх рашуча крытыкавалі. На думку палітыка, такая рэакцыя сведчыць на карысць аб'ектыўнасці яго высноў, што, дарэчы, шчыра яго цешыць.

— Спадар Севярын, Вы працавалі з Беларуссю з 1995 года. Не надакучыла?

— Калі сур'ёзна ставіцца да праблемы ажыццяўлення палітычных свабод і правоў чалавека, стаміцца немагчыма. Да таго ж я вельмі сімпатызую і спачуваю вашай краіне.

— Усё яшчэ ёсць падставы для спачування?

— Як мне падаецца, апошні год у любым выпадку не прынёс ніякіх рашучых змен. Толькі на працягу апошніх месяцаў Мінск прадэманстраваў нейкую гатоўнасць да пэўнага дыялогу і супрацоўніцтва з Еўропай: былі падоўжаны дамовы з некаторымі НДА на арэнду памяшканняў, каб тыя змаглі працаваць; выпусцілі некаторых асуджаных па палітычных матывах... Але, на жаль, усё гэта немагчыма назваць зменамі, проста ўлады сталі паводзіць сябе з меншым выклікам. Дык што ж гэта за змены?

— Як Вам падаецца, Вы разумееце беларусаў?

— Я б хутчэй сказаў, што спачуваю ім. Слова "разумець" тут не зусім падыходзіць, бо пад ім можна мець на ўвазе прымаць сітуацыю ў краіне з правамі чалавека. Многія беларусы наогул гэтай сітуацыяй не цікавяцца і не гатовы абараняць свае правы. Мне падаецца, што я дастаткова дасведчаны ў беларускай сітуацыі і разумею, што адбываецца. Мабыць, менавіта таму і не стаміўся працаваць над гэтым пытаннем і сыходзіць не збіраюся. Хаця прычын апусціць рукі хапае. Так, я вельмі доўга спадзяваўся на супрацоўніцтва з беларускімі ўладамі ў пытанні паляпшэння сітуацыі з правамі чалавека. Нуль зменаў!

Але ёсць спадзяванні, што міжнародная супольнасць нарэшце аб'яднае намаганні і мабілізуе магчымасці для падтрымкі дэмакратычных змяненняў у краіне. Я веру, што краіны — суседкі Беларусі выступяць на карысць гэтай высакароднай мэты адзіным фронтам. Яшчэ хочацца спадзявацца на тое, што дэмакратычныя сілы Беларусі будуць працаваць разам і эфектыўна. Хаця з часам лёгка прыйсці да адчаю, калі бачыш, што твае надзеі не маюць пад сабой асновы.

— Беларускія ўлады не выказвалі жадання супрацоўнічаць з Вамі, пасля прызначэння на пост адмысловага дакладчыка па Беларусі Вас наогул не пускалі ў нашу краіну. І ўсё ж для падрыхтоўкі сваіх дакладаў Вы выкарыстоўвалі інфармацыю і з афіцыйных крыніц, і ад апазіцыйных колаў. Але ж яна вельмі часта цалкам супярэчыць адна адной. Каму вы давяраеце?

— Я працаваў не толькі з афіцыйнай інфармацыяй і звесткамі, атрыманымі ад апазіцыі і грамадзянскай супольнасці, але і з такімі трэцімі крыніцамі, як, напрыклад, міжнародныя няўрадавыя арганізацыі. І акрамя таго, я заўсёды правяраю дадзеныя, пасля яшчэ раз правяраю і пераправяраю, імкнучыся аналізаваць іх у кантэксце. Згадзіцеся, што калі б сітуацыя ў краіне не выклікала нараканняў, беларускія ўлады лёгка пайшлі б на дыялог, тым самым давёўшы, што высновы майго даклада няслушныя. Меркаванні па апошнім дакладзе, які абмяркоўваўся ў Савеце ААН па правах чалавека 12 чэрвеня ў Жэневе, падзяліліся. Хтосьці яго падтрымаў, хтосьці не. Прамова пасланніка Беларусі ў ААН *(пастаянны прадстаўнік Рэспублікі Беларусь у міжнародных арганізацыях у Жэневе Сяргей Алейнік. — Рэд.)* утрымлівала ў сабе агульную крытыку, ён нават не палічыў за неабходнае прывесці прыклады з майго даклада і растлумачыць, чаму штосьці там было няслушным. Адзінае, на што ён спасылаўся, гэта супярэчанне майго даклада дакладам іншых агенцый ААН, дзе, як я мяркую, не ставіцца пад сумнеў выкананне Беларуссю правоў чалавека. Беларускі пасол, аднак, не змог працытаваць і гэтыя даклады. Як пасля такога досведу я магу давяраць інфармацыі прадстаўніка афіцыйнага Мінска?

— І што зараз?

— Адмена пасады адмысловага дакладчыка па Беларусі негатыўным чынам адаб'ецца на перспектывах змен.

— Беларускія ўлады заяўляюць, што аддаюць перавагу паўнавартаснаму эканамічнаму і палітычнаму супрацоўніцтву з Еўропай, але не дапусцяць умяшальніцтва ва ўнутраныя справы краіны. Ці магчымы такі варыянт?

— Натуральна! Але з адзінай агаворкай: правы чалавека — гэта не пытанне для ўнутранага карыстання, яно не мае дзяржаўных межаў, таму што сваім клопатам мае не незалежнасць дзяржавы, а незалежнасць асобы. Натуральна, што кожная дзяржава мае права самастойна вырашаць свае ўнутраныя пытанні, але якраз правы чалавека да ўнутраных пытанняў не адносяцца.

Я спадзяюся, што беларусы зразумеюць неад'емнасць уласных правоў, навучацца іх абараняць, а ўлады ў сваю чаргу навучацца паважаць гэтыя правы. Змены ў Беларусі павінны выспець унутры краіны, а менавіта гэты працэс і займае шмат часу.

Марына РАХЛЕЙ.

Рэдакцыя выказвае ўдзячнасць "Офісу за дэмакратычную Беларусь" у Бруселі за дапамогу з арганізацыяй інтэрв'ю.

АСАБІСТАЯ СПРАВА

Адрыян СЕВЯРЫН *быў прызначаны адмысловым дакладчыкам ААН па пытанні становішча ў галіне правоў чалавека ў Беларусі ў лістопадзе 2004 г. Беларускія ўлады адмовіліся з ім супрацоўнічаць. Севярын з'яўляецца дэпутатам Еўрапарламента. Нарадзіўся ў 1954 годзе ў Бухарэсце (Румынія). У розны час займаў пасады намесніка прэм'ер-міністра, міністра замежных спраў Румыніі, быў дэпутатам і дакладчыкам Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы, прэзідэнтам ПА АБСЕ, узначальваў падкамітэт ПА АБСЕ па Беларусі. Летам 1999 г. сустракаўся з Аляксандрам Лукашэнкам у якасці кіраўніка Рабочай групы ПА АБСЕ. У 2000—2001 гг. наведваў Беларусь у рамках візітаў парламенцкай "тройкі" — ЕС, Савета Еўропы і АБСЕ. Аўтар кніг па міжнародным гандлёвым праве, эканамічных і палітычных рэформах, міжнародных адносінах ды іншым. Лаўрэат міжнародных і нацыянальных прэмій. Валодае, акрамя румынскай, англійскай, іспанскай, італьянскай, рускай і французскай мовамі.*

ІНІЦЫЯТЫВА

Таксама адзначыліся...

Аргкамітэт па стварэнні Беларускай хрысціянска-дэмакратычнай партыі лічыць мэтазгодным пашырыць спіс чыноўнікаў, якім забаронены ўезд у краіны Еўрасаюза. Прапановы былі агучаны на нядаўняй сустрэчы ў Бруселі сустаршыняў БХД **Аляксея ШЭЙНА** і **Віталя РЫМАШЭЎСКАГА** з прадстаўнікамі Еўрасаюза, дыпламатычных місій еўрапейскіх краін, сябрамі праваабарончых арганізацый.

"Чорны спіс" прапаноўваецца пашырыць за кошт высокапастаўленых беларускіх чыноўнікаў, што непасрэдна заўважаны ў парушэнні правоў на свабоду сумлення, якія гарантаваны беларускай канстытуцыяй. На думку кіраўнікоў БХД, у спіс невыязных у ЕС мусяць быць унесены:

— упаўнаважаны па справах рэлігій і нацыянальнасцяў пры Савеце міністраў РБ **Леанід ГУЛЯКА,**

— ягоны намеснік **Уладзімір ЛАМЕКА,**

— начальнік аддзела па справах рэлігій і нацыянальнасцяў Мінскага гарвыканкама **Ала РАБІЦАВА.**

Падставай для санкцый, на думку грамадскіх актывістаў, з'яўляецца тое, што менавіта гэтыя чыноўнікі падпісвалі адмовы ў рэгістрацыі рэлігійных абшчын у Мінску і па ўсёй Беларусі. Акрамя таго, на іх сумленні ліквідацыя пратэстанцкіх цэркваў і ціск на цэрквы шляхам разнастайных праверак.

Марына ВЯРШНЁВА.

НУ И НУ!

Бюрократы против туристов

Иностранный турист во время путешествия по Августовскому каналу через территорию Беларуси из Польши в Литву должен завизировать от 12 до 15 документов, установленных различными ведомствами нашей страны. Об этом сообщил директор туристического агентства "Немново тур" Сергей Коледа на семинаре "Законодательство о туризме: теория и практика", который проходил в Гродненской культурно-туристской зоне Постоянная комиссия Совета Республики Национального собрания по демографической безопасности и социальному развитию.

По его словам, фирмой "Немново тур" разработано три туристических маршрута для иностранных и отечественных туристов, маршруты которых проходят в зоне белорусской части Августовского канала. Сотрудники компании предприняли попытку организовать путешествие в полном соответствии с действующими нормами и правилами. В результате выяснилось, что иностранному туристу, для того чтобы совершить путешествие по белорусской части Августовского канала из Польши в Литву, нужно поставить свою подпись на ваучерах, договорах, в Книге по технике безопасности и других документах, общее количество которых доходит до 15.

По словам Сергея Коледы, бюрократическое нагромождение требований различных ведомств создает препятствия для привлечения туристов в туристическую зону, сообщает БЕЛТА.

Адумаліся?

У Міністэрстве адукацыі не выключаюць увядзення з новага навучальнага года ў ВНУ абавязковага курса прафесійнай лексікі беларускай мовы.

Прэс-сакратар Мінадукацыі **Віктар ІЎЧАНКАЎ** зазначыў, што на працягу навучальнага 2006/2007 года рэктараты вышэйшых навучальных устаноў самастойна вырашалі пытанне аб неабходнасці ўвядзення для тых ці іншых спецыяльнасцяў курса прафесійнай лексікі беларускай мовы за кошт гадзін, якія адводзяцца ў вучэбных планах на спецкурсы і факультатывы. *"Але з месцаў выказваюцца прапановы вярнуць курс прафесійнай лексікі беларускай мовы ў абавязковы кампанент адукацыйных стандартаў ВНУ. Верагодней за ўсё, так яно і будзе, і ў новым навучальным годзе ў пералік абавязковых сацыяльна-гуманітарных дысцыплін будзе ўключаны невялікі па колькасці гадзін курс беларускай мовы (прафесійная лексіка)",* — сказаў Віктар Іўчанкоў.

Марат ГАРАВЫ.

АДУСЮЛЬ

Міністр пераблытаў даклад

25 чэрвеня міністр фінансаў Мікалай Корбут прэзентаваў На цыянальнаму сходу адразу два законапраекты.

Калі спадар Корбут пачаў чытаць даклад па першым пытанні, спікер парламента Уладзімір Канаплёў насцярожана пацікавіўся, ці не пераблытаў міністр пытанне. Аднак Мікалай Пятровіч працягнуў свой даклад.

Дэпутаты пасля выступу задавалі пытанні, а потым прагаласавалі "за". І толькі пасля гэтага высветлілася, што сапраўды законапраекты ўсё ж такі пераблыталі. Міністр дакладваў пра адно, а дэпутаты галасавалі — за другое.

У выніку, галасаванне прыйшлося адмяніць. Але ў другі раз дэпутаты зноў націснулі пімпы "за".

Віншуем!

Самая старая жыхарка Беларусі Ганна Паўлаўна Рагель 4 ліпеня адзначыць свой 118-ы дзень нараджэння. Яна нарадзілася ў 1889 году ў вёсцы Белыя Маладзечанскага раёна, а зараз жыве ў прыватнай хаце ў горадзе Маладзечна разам з дачкой-пенсіянеркай.

У Міністэрстве працы і сацабароны адзначылі, што па звестках на 1 красавіка, 100-гадовую мяжу перасягнулі 696 беларусаў. 14 з іх адсвяткавалі 110-гадовы юбілей.

Сярод доўгажыхароў пераважаюць прадстаўніцы жаночага полу — 100-гадовую ўзроставую планку пераадолелі 596 жанчын і толькі 100 мужчын.

ОТКРЫТЫМ ТЕКСТОМ

Как БТ рождает «звезд белорусской оппозиции»

Если тебя узнают на улице — значит, ты ЗВЕЗДА. Это аксиома. Белорусское телевидение продолжает свою программу "Фабрика звезд белорусской оппозиции". Я сделала этот нехитрый вывод после того, как ко мне (провинциалке) в Минске подошел мужчина немолодых лет и с ненавистью в глазах сказал, что он видел меня по телевизору. Я догадалась, ЧТО он видел, и даже смогла представить, ЧТО он мог слышать в комментарии за кадром. Но обо всем по порядку.

Помощница г-жи Стюарт — посла Соединенных Штатов — позвонила мне, чтобы попросить о встрече в Дзержинске во время поездки посла по району с целью посещения музея Ф.Э.Дзержинского на его родине в Дзержиново. Естественное стремление официального лица другого государства — как можно больше узнать о стране пребывания — вызвало нервную реакцию со стороны местных чиновников и спецслужб.

Наша встреча в кафе "Колос" проходила под прицелом видеообъектива папарацци с Первого национального телеканала и негодующего взгляда мелкой чиновницы из отдела по идеологии Дзержинского райисполкома Нины Сергеевны Жензеровой. Еще одно лицо с внешними данными *"бойца невидимого фронта"*, по всей вероятности курирующего спецоперацию по перемещению иностранного посла, осталось, как и полагается, неидентифицированным.

Каюсь. Первый раз позавидовала умению А.Г.Лукашенко *"работать на камеру"*. Лично для меня даже разговор о впечатлениях Карен Стюарт от посещения музея, о погоде и о гражданском обществе в Беларуси под прицелом объектива вызывал дискомфорт. Сказался недостаток опыта публичного политика. Тем более я понимала, КАКИМ образом данная картинка может быть прокомментирована за кадром. Мы были бессильны избавиться от любопытных глаз в публичном месте. Они вели себя, будто назойливые мухи. Мысль, которая спонтанно возникла, была вызвана как желанием пощекотать нервы непрошенным участникам встречи, так и показать им, что наглость и бесцеремонность имеют предел. И я пригласила госпожу посла на чашку чая ко мне домой...

Представьте себе реакцию жителей провинциального городка, когда через центр города следует эскорт из машины посла США с государственным флагом, машины сопровождения ГАИ с мигалкой, исполкомовской "Волги" гос.№5693 АС-5 и машины "ТВ-пресса" гос.№0561 МАХ. Вся эта кавалькада останавливается у моего дома, а выбегающие из машины *"прочие официальные лица"* и пресса делают попытку войти не только на территорию моей частной собственности, но и прослеживается явное желание стать потребителями халявного чая. Естественная моя реакция — указать, что я не позволяю им находиться во дворе моего дома. Что и было сделано. Нервная реакция свидетельствовала, что мой план достиг цели.

Перед тем как войти в дом, я наглядно продемонстрировала Карен Стюарт, как выживают белорусы в период *"экономического подъема"*. Грядки с луком, морковкой, теплица, где произрастают 160 саженцев помидоров, 30 саженцев перца, полоска огурцов и прочая зелень, были доказательством того, что голод нам не грозит. Не потому, что тот, кто *"выше Бога"*, заботится о каждом чаде своем, а вопреки *"заботам"* последнего и его усилиям по лишению льгот самых незащищенных групп белорусских граждан, студентов, по уничтожению предпринимателей как класса. Белорусы всегда надеялись только на себя. Единственное, что пока мешает, — врожденное чувство страха у старшего да и у среднего поколений нашего общества. Избавившись от этих цепей, поверьте мне, каждый почувствует невероятное облегчение и главное, что обретет, — здоровье, потому как даже авторитетные медики констатируют: в основе любого заболевания лежит страх, который вызывает блокировку регуляторных механизмов и спазмы капилляров.

В общем, особо любопытным чиновникам признаюсь, как на духу: с послом мы говорили о жизни. О том, как трудно людям выживать в условиях нереформированной экономики, когда, например, продукция местной швейной фабрики "Элиз" пользуется спросом во многих странах мира, а женщины, шьющие конкурентноспособную продукцию, получают гроши. При этом отношение к ним как к рабыням. Сказывается отсутствие нормальных профсоюзов, призванных защищать интересы работников наемного труда. О вконец *"запущенных"* заводах, из числа которых повезло только моему родному ДЭМЗу, который вовремя сумел прилепиться к МАЗу. Да и у них, говорят, в последнее время дела идут не очень...

Говорили о грязной воде, содержание железа в которой в несколько раз превышает допустимые нормы, в чем воочию могла убедиться госпожа посол. Ржавчина на эмали в ванной не сдает своих позиций даже перед *"силитом"*, не говоря о прочих *"кометах"* и *"чистолях"*. А ведь людям приходится пить такую воду! О разбитых дорогах и проездах во дворах (за исключением тех, по которым ездит начальство). Об отсутствии у людей права на достоверную информацию. О насаждении тотального страха и контроле за инакомыслящими в городе. Демонстрацией этого служили действия чиновников и подконтрольных власти СМИ. О лжи и вранье — главном оружии авторитарного правления, противопоставить которому мы можем только свою внутреннюю свободу и желание изменить мир вокруг себя.

Я намеренно не называю имена других участников встречи. Не потому, что спецслужбы не знают, кто это. Чтобы лишний раз не раздражать власти придержащие. Хочу только предупредить всех желающих *"делать"* ЗВЕЗД: не надо мне помогать, я справлюсь сама. Тем более что из нескольких источников мне сообщили, что поступило указание искать на меня компромат. Как ни крути, поиск компромата на оппозиционных политиков — первый признак грядущих выборов. Так что нас ждут интересные времена...

Меня всегда умиляло желание вроде бы не глупых людей заниматься бесперспективным делом. Это все равно что гонять ветер. Чтобы облегчить вам поиск, подскажу: я не занимаюсь бизнесом, не подписываю финансовых документов, не собираюсь оскорблять ни президента, ни даже вас. В моем лексиконе достаточно слов, чтобы выразить свою мысль корректно, но точно.

Напротив, я предлагаю диалог. Диалог по существу. Не касаясь личных принципов, так как понимаю, что у разных людей они различны. За вами формально власть, за мною — люди. Можно, конечно, пробовать, кто сильнее: власть или люди. Но, поверьте мне, в борьбе за свои собственные интересы сила людей увеличивается стократно. Это наглядно показал 2004 год, когда чиновники из ЖКХ не просчитали или не захотели спрогнозировать реакцию на свои противозаконные действия.

Давайте говорить о том, как сделать жизнь жителей нашего города достойнее или хотя бы чуть-чуть легче. Как добиться того, чтобы проект по строительству станции по уменьшению содержания железа все-таки был подписан и строительство началось в сентябре, как было озвучено на сессии районного Совета. Я не стану весь перечень проблем в городе делать публичным. Я не буду озвучивать, кто и как из высших чиновников города решает свои личные проблемы. Ибо если в качестве очередных *"крайних"* выберут вас, мне легче не станет, это точно. Придется долго привыкать к новым лицам...

Татьяна ВАНИНА,
жительница г.Дзержинска.

КРИМИНАЛ

Еще одна банда на Гомельщине

В Жлобине раскрыта деятельность нескольких преступных групп насильственной направленности, которые на протяжении ряда лет занимались бандитизмом и совершали разбои. Сотрудниками управления Комитета государственной безопасности по Гомельской области по данным фактам уже возбуждено 18 уголовных дел.

Как сообщила пресс-группа областного УКГБ, оперативно-следственные мероприятия по деятельности данных преступных групп начались в январе текущего года. Была получена информация о том, что члены формирований совершают разбойные нападения на людей, которые занимаются сбором лома цветных металлов с территорий, прилегающих к республиканскому унитарному предприятию "Белорусский металлургический завод". Под угрозой применения насилия последние должны были вносить в *"общак"* часть прибыли, полученной от реализации лома. К тем, кто отказывался, применялись меры физического воздействия. Участники преступной группы располагали охотничьим ружьем и пневматическим пистолетом, приобрели камуфлированную форму и маски, разработали способы связи. Обязанности членов группы были строго распределены, а преступные операции планировались заранее.

По предварительным данным, членами формирований совершен ряд тяжких преступлений, среди которых разбои, вымогательства, бандитизм, принуждение к участию в преступной деятельности. Так, одной из групп на протяжении 1998—2004 годов систематически совершались вымогательства у предпринимателей и лиц, занимавшихся незаконными валютными операциями. Члены другой группы в течение 2002—2007 годов принуждали работников Белорусского металлургического завода к совершению краж и хищений товарно-материальных ценностей предприятия путем злоупотребления служебными полномочиями. Доходы, полученные участниками групп незаконным путем, использовались для поддержания и развития преступной деятельности.

В настоящее время по подозрению в совершении этих тяжких преступлений задержано 11 местных жителей. Работа по выявлению остальных фактов преступной деятельности, а также других участников преступных групп продолжается. В пресс-группе добавили, что граждане, которые желают оказать помощь следствию, могут обращаться по "телефону доверия" УКГБ по Гомельской области **79-23-31**, КГБ Республики Беларусь **(8-017) 219-92-99**. При этом гарантируется полная конфиденциальность.

Народная Воля http://www.nv-online.info
29 ЧЭРВЕНЯ 2007 г.

СЛЫШАЛИ?

Налоговые платежи «Белтрансгаза» формируют 15 процентов бюджета Минска

Что же будет в столичном бюджете, если этим предприятием завладеет российский “Газпром”? Пока есть договоренность о приобретении им половины “Белтрансгаза”. Нетрудно прикинуть, какие финансовые потери даже от этого понесет Минск.

Два трактора в ЮАР

Минский тракторный завод поставил в ЮАР два трактора для проведения сертификации и оценки соответствия национальным техническим требованиям. Об этом БелаПАН сообщил заместитель маркетинг-директора РУП “МТЗ” по коммерческой работе на рынках дальнего зарубежья Николай Дубовец.

По его словам, в этом году МТЗ примет участие в выставке сельхозтехники в ЮАР, на которой, возможно, будет обсуждаться вопрос о создании сборочного производства тракторов в этой стране, а также о возобновлении поставок белорусских тракторов (МТЗ не поставляет продукцию в ЮАР с 1993 года).

И так берут не очень

Представители Оршанского льнокомбината заявили, что отмена преференций для предприятия “достаточно болезненна”. На предприятии это связывают с большой долей экспорта в страны дальнего зарубежья.

“Порядка 78% объема экспорта приходится на эти страны, среди которых большинство — страны Европы”, — сообщили БелаПАН на комбинате. — *“Наша продукция станет незначительно, но дороже, а ее и так берут не очень охотно, мы даже не выбираем установленные квоты”.*

Предприятие ищет выход из сложившейся ситуации и планирует переориентироваться на рынки России и СНГ. *“Сейчас проводится активная работа по наращиванию экспорта в Армению, Азербайджан, Молдову. Но мы понимаем, что переходный период по диверсификации экспорта будет сложным”,* — отметил специалист предприятия.

Импорт зерна увеличен в 2 раза

Беларусь увеличила импорт зерна в январе—апреле на 83,8% к январю-апрелю 2006 года до 302,7 тысячи тонн при росте стоимостного объема в 2,1 раза до 62,1 миллиона долларов. Об этом агентству ПРАЙМ-ТАСС сообщили в Министерстве статистики и анализа.

Более 95% зерна — 292,3 тысячи тонн — Беларусь приобрела на рынках стран СНГ. Наибольший объем поставил Казахстан — 135,6 тысячи тонн (рост в 8,9 раза) на сумму 23,7 миллиона долларов (в 10,6 раза больше). Объем импорта зерновых культур из Украины составил 92,4 тысячи тонн (+2,4%) на сумму 18,7 миллиона долларов (+88,9%). Импорт из России в январе-апреле увеличился в 3,5 раза до 58,9 тысячи тонн, в стоимостном выражении — в 2 раза до 12,5 миллиона долларов.

Беларусь импортирует пшеницу твердых сортов для хлебопечения, незначительные объемы кукурузы для комбикормов, а также белковые добавки для производства сбалансированных высококачественных кормов.

РУБАМ

Ці ўдасца зацугляць сальда?

Як ні імкнуцца беларускія чыноўнікі і ўлады зрабіць сальда знешняга гандлю станоўчым, яно, як назло, застаецца адмоўным. Больш таго, мінус расце.

А гэта ж важнейшы паказчык. Любая краіна для таго і наладжвае гандаль з іншымі дзяржавамі, каб зарабіць як мага больш замежнай валюты, за якую можна купіць што заўгодна. Калі ж яе, валюты, мала, як у Беларусі, дык яе не хапае нават на пакупку ў Расіі нафты і газу. Так што для нашай краіны станоўчае сальда мае, можна сказаць, жыццёва важнае значэнне.

І таму няцяжка зразумець прэм’ер-міністра Сяргея Сідорскага, які днямі распякаў падначаленых за “правал гэтага паказчыка, які ў многім абясцэніў другія дасягненні эканомікі за студзень—май бягучага года”. *“Мы не толькі не змаглі дасягнуць станоўчага сальда, але і дапусцілі перавышэнне тэмпаў росту імпарту над тэмпамі росту экспарту ў 2 разы. І гэта пры тым, што былі зацверджаны асобныя планы развіцця знешнеэканамічнай дзейнасці па кожным міністэрстве”,* — дадаў ён.

Як бачым, узяліся рабіць адно, а выйшла зусім іншае, наадварот. Па словах Сяргея Сідорскага, галоўнае цяпер — дасягненне запланаванага выніку па сальда. Гэтаму павінна быць падпарадкавана работа на ўсіх узроўнях. Аднак ці будзе так, ці стане сальда станоўчым?

За яго змагаюцца ў Беларусі не першы год. Яшчэ на пачатку 2005 года, слухаючы справаздачу ўрада аб выніках сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны ў 2004 годзе, Аляксандр Лукашэнка назваў самым важным упушчэннем тое, што адмоўнае сальда ў знешнеэканамічнай дзейнасці вырасла і дасягнула амаль 2 мільярдаў долараў.

Урад узяўся выпраўляць недахоп. Летась на пачатку года Сяргей Сідорскі дакладваў Аляксандру Лукашэнку, што ў 2005 годзе ўпершыню за найноўшую гісторыю краіны ўдалося выйсці на станоўчае сальда ў знешнім гандлі — паказчык склаў плюс 234 мільёны долараў.

Ды радасць была нядоўгай. Хутка сальда зноў пачало мінусаваць. Сёлета за студзень—красавік сальда склалася адмоўным у суме 741,8 мільёна долараў, у тым ліку сальда знешняга гандлю таварамі адмоўнае ў памеры 1 мільярд 126,5 мільёна долараў, а паслугамі — станоўчае ў памеры 384,7 мільёна долараў.

Каб лячыць хваробу, трэба мець дакладны дыягназ. А вось пра яго мала што кажуць. Давайце паглыбімся ў праблему.

Адмоўнае сальда ў нас склалася даўно і працягвала расці. У 1995 годзе яно было адмоўнае ў памеры 761 мільён долараў, у 1996-м — 1287, у 1997-м — 1388, у 1998-м — 1479 мільёнаў долараў. А потым мінус стаў паніжацца. У 1999 годзе ён складаў 765 мільёнаў, у 2001-м — 835, у 2002-м — 1071 мільён долараў.

Чым выклікана паніжэнне мінуса? Развіццём гандлю з Еўропай, з іншымі заходнімі краінамі. Сальда з імі ў 1999 годзе склалася мінус 98 мільёнаў долараў, а далей яно стала плюсаваць. У 2000 годзе стала плюс 351 мільён долараў, у 2001-м — 468, у 2002-м — 840, у 2003-м — 1002, у 2004-м — 1848, у 2005-м — 3338 мільёнаў долараў. У той жа самы час у гандлі з Расіяй і краінамі СНД адмоўнае сальда толькі расло. З той жа Расіяй у 1999 годзе сальда было адмоўным у памеры 545 мільёнаў долараў, у 2000-м — 1895, у 2001-м — 1475, у 2002-м — 1945, у 2003-м — 2722, у 2004-м — 4734 мільёны долараў.

Якая высновa напрошваецца? Варта было б шырэй развіваць гандаль менавіта з Захадам. А што ў нас? У нас толькі і тараторылі аб гандлі з Расіяй і СНД. Словам, не быў у свой час пастаўлены дакладны дыягназ і прызначаны не тыя лекі.

Апошнімі гадамі робіцца пэўны паварот да Захаду, і ён прыносіць плён. Але гэты паварот, па-першае, запознены, а па-другое, няпоўны. З-за гэтай прычыны, а дакладней, з-за парушэння ў краіне правоў працоўных і прафсаюзаў, Еўрапейскі Саюз адмяняе прэферэнцыі для Беларусі, што ўскладніць гандаль і прывядзе да немалых страт. І тут мы бачым, з аднаго боку, заклікі дамагацца станоўчага сальда, а з другога — робіцца тое, што перашкаджае гэтаму.

Важную думку выказаў на нядаўнім пасяджэнні Савета міністраў прэм’ер Сяргей Сідорскі. Звяртаючы ўвагу прысутных на тое, што склады завалены прадукцыяй, асабліва “Беллегпрама”, ён сказаў: “Едзьце ў рэгіёны Расійскай Федэрацыі і прадавайце. Рынкі для вас адкрыты”. І сапраўды, асобныя грамадзяне краіны не першы год займаюцца такім дробным бізнесам — вязуць у сумках нашыя тавары ў расійскія гарады і паспяхова іх там збываюць. Чаму ж спецыялісты прадпрыемстваў канцэрнаў гэтым не займаюцца?

А ўспомнім, чаго ад іх патрабавалі многія гады? Выконваць і перавыконваць планы па выпуску. Вось яны і выконваюць, працуюць на склад, як у былыя савецкія часы. Перад імі не ставілі раней задачу ўмела прадаваць свае тавары. Дык што ж вы хочаце?

А каб прадаваць вырабы, трэба выпускаць іх якаснымі, канкурэнтаздольнымі. Для чаго неабходна тэхнічна пераўзбройваць вытворчасць. А ў нас многія станкі дабітыя. Да абнаўлення вытворчасці толькі пачынаюць паварочвацца тварам. Да гэтага болей дбалі пра лядовыя палацы, “Дажынкі” ды іншыя гулянкі.

Міністр эканомікі краіны Мікалай Зайчанка лічыць неабходным аптымізаваць імпарт спажывецкіх тавараў, паскорана ажыццяўляць імпартазамяшчальныя праекты, вырашаць пытанні некантралюемага ўвозу ў краіну тавараў. Вядома, рабіць трэба і такое. Але ж згаданыя меры зменшаць канкурэнцыю для беларускіх вытворцаў, і гэта, бадай, пойдзе ім не на карысць. Бо канкурэнцыя — рухавік прагрэсу. Так што ў гэтых пытаннях варта прымаць узважаныя рашэнні.

Складваецца ўражанне, што ўжо ёсць разуменне наконт важнасці разглядаемай праблемы, аднак яшчэ не вызначаны лекі ад такой хваробы.

Алесь ДРАБЧУК.

Фрадков подтолкнет экономические реформы в Беларуси?

Российский премьер-министр Михаил Фрадков выступил с инициативой очередного увеличения экспортной пошлины на российскую нефть. Только в Беларуси заговорили о возвращении жизненных сил к здешним НПЗ — российские давальцы вновь загрузили их мощности, как замаячила новая незадача.

В своем апрельском послании Федеральному собранию Владимир Путин указал на неприятный факт: при том, что в прошлом году Россия заняла первое место в мире по объему нефтедобычи, в вопросе переработки нефти страна существенно отстает. Правительству следует разработать систему мер, стимулирующую увеличение переработки сырья внутри страны, намекнул президент.

Предложения не заставили себя ждать. “Может, как с круглым лесом поступить? Таможенные пошлины увеличить на сырую нефть, как следует, и на мазут, на все. Да, конечно, сейчас выгодно на экспорт поставлять, мы — источник сырья. Нужно принимать какие-то жесткие меры, мы должны создавать условия для бизнеса. Если он чего-то недопонимает, подсказать ему экономическими методами. Может, это их действительно устраивает на сегодняшний день, но это не устраивает страну, их самих рано или поздно не устроит”, — передает слова главы российского правительства Михаила Фрадкова российский Первый канал.

С 1 июня Минск, следуя условиям заключенного в январе двустороннего соглашения, уже поднял ставки экспортных пошлин синхронно с Россией. Размер сбора при вывозе сырой нефти увеличился со 156,4 доллара за тонну до 200,6 доллара, светлых нефтепродуктов — со 117,7 доллара до 147,5; темных — с 63,4 до 79,4 доллара за тонну. В соответствии с тем же соглашением, пошлина полностью засчитывается в белорусский бюджет. Ее рост ударил по и без того изрядно “побитым” за последнее время белорусским нефтеперерабатывающим предприятиям.

По информации министра экономики Николая Зайченко, за четыре месяца текущего года белорусский экспорт нефтепродуктов снизился на 205,1 млн долларов, экспорт белорусской нефти вообще не осуществлялся. Это при том, что из закупаемого годового объема в 20—21,5 млн тонн нефти, поставки на внутренний рынок ограничиваются всего 6 млн тонн, остальное — экспорт.

В мае государство запустило новый механизм компенсации затрат, предусматривающий выделение нефтеперработчикам субсидий в размере 90% от спецпошлины на ввозимую российскую нефть. Для Беларуси эта спецпошлина с 1 июня составляет 58,6 доллара за тонну. Таким образом, разъяснил журналистам первый вице-премьер Владимир Семашко, сумма компенсации будет рассчитываться как произведение 58,6 и коэффициента, который пока определен в размере 0,9. Но каждый месяц комиссия по импорту энергоресурсов при Совете министров будет данный коэффициент пересчитывать, чтобы, с одной стороны, сохранить привлекательность белорусских НПЗ для давальцев, с другой — обеспечить максимально возможные поступления в бюджет.

Как заявил “Белорусским новостям” руководитель научно-исследовательского центра Мизеса Ярослав Романчук, если Россия поднимет экспортные пошлины существенно, компенсационные выплаты обременят белорусский бюджет настолько, что он не выдержит.

Поэтому, полагает экономист, “Беларусь должна привыкать к тому, что нефтепереработка будет ориентирована на внутренний рынок, а рассчитывать на то, что мы будем зарабатывать огромные деньги на экспорте нефтепродуктов, не приходится”.

По сути, говорит Я.Романчук, “мы приходим к нормальной схеме нефтепереработки, которая работает в Украине, Польше, Литве: внутренний рынок плюс экспорт на расстояние максимум в 500 км”.

Между тем, по данным концерна “Белнефтехим”, при действующей налоговой схеме (48,8% в цене бензина в Беларуси занимают налоги) поставки нефтепродуктов на внутренний рынок убыточны для нефтеперерабатывающих заводов.

“Увеличение пошлины заставит белорусское руководство принимать более серьезные системные меры, — полагает эксперт ”Белорусских новостей". — В противном случае ускорится финансовое разложение системы. Попытка же перенести финансовое бремя на предприятия выведет их на убыточный режим работы".

Сегодня рентабельность работы белорусских НПЗ упала до 5%, в то время как в других странах при таких ценах на нефть она составляет 30—35%.

По результатам работы в апреле ОАО “Мозырский НПЗ” понес убытки в размере 5 млн долларов. Ухудшение финансовой ситуации обусловлено несколькими факторами. Прежде всего, с марта резко — в 8 раз, до 3 млн долларов, — увеличились отчисления в инновационный фонд концерна “Белнефтехим”. Кроме того, предприятие поставляет “Полимиру” продукцию нефтепереработки в два раза ниже себестоимости. Наконец, экспортные поставки не позволяют покрыть убытки от продаж на внутреннем рынке: на каждой тонне нефтепродуктов завод теряет около 80 долларов.

Новополоцкий “Нафтан” в апреле получил прибыль в размере около 500 тыс. долларов. Относительно лучшие показатели объясняются более низкими затратами при экспорте нефтепродуктов (предприятие находится ближе к портам, чем мозырский завод), а также номенклатурой экспортируемой продукции: “Нафтан” продает больше масел, экспортная пошлина на которые гораздо ниже, чем на светлые нефтепродукты.

Глава экономического ведомства Николай Зайченко рассчитывает “серьезно поправить ситуацию в этом секторе внешней торговли в результате решения вопросов поставок нефти, загрузки нефтеперерабатывающих заводов и экспорта нефтепродуктов”. Активная работа в этом направлении, в частности, завершение создания Белорусской нефтяной компании, по его словам, уже в ближайшее время должна принести положительные результаты.

По данным министра, в июне на белорусские НПЗ вернулись основные российские поставщики давальческой нефти, что снимает хотя бы эту головную боль. Впрочем, как неоднократно заявлялось, Белорусская нефтяная компания (БНК) создается как раз для того, чтобы в перспективе вытеснить из схем поставок давальцев.

Глава центра Мизеса оптимизм, связанный с БНК, не разделяет: “В Беларуси нет проблемы с поставками нефти на внутренний рынок. Россия, поставляя сюда нефть, платит экспортную пошлину, которая ниже, чем экспортная пошлина на нефтепродукты, — пожалуйста, работай! Но экономическая и социальная политика Беларуси исходит из наличия огромного нефтяного гранта. Нужно пересмотреть это отношение, и тогда ситуация в белорусской экономике, в ее реальном секторе будет совершенно иной”.

Таким образом, Россия, по словам Я.Романчука, стимулируя внутреннюю переработку нефти, заодно катализирует рыночные реформы в Беларуси.

Елена НОВОЖИЛОВА.
“Белорусские новости”.

Фото AFP.

БЫВАЕТ И ТАКОЕ

Бизнес по-китайски

Китайской компании запретили торговать пакетами с воздухом с чемпионата мира по футболу 2006 года, сообщило китайское информационное агентство “Синьхуа”.

Компания, ранее занимавшаяся продажей “бесхозных” участков на Луне, собиралась продавать пакеты с воздухом с футбольного Кубка мира по цене 50 юаней (шесть долларов) за штуку. Фирма подала заявку на продажу “специального воздуха из определенного места” еще в прошлом году, однако она была отклонена Управлением по промышленности и торговле Пекина, сообщает “Синьхуа”.

Первый судебный процесс по этому делу компания проиграла в декабре прошлого года, а в начале этой недели суд отклонил апелляцию на судебное решение. “Воздух является слишком расплывчатым и нестабильным веществом для того, чтобы он мог стать частью коммерческой классификации”, — цитирует агентство окончательное судебное решение.

Компания “Лунная деревня” была создана в сентябре 2005 года для продажи участков на Луне по цене 298 юаней (38 долларов) за акр. За три дня было продано 34 участка на общую сумму более чем 14 тысяч юаней (почти две тысячи долларов). Однако уже спустя месяц Управление по промышленности и торговле Пекина отозвало торговую лицензию на том основании, что компания продавала не принадлежавшие ей вещи.

ОНИ — О НАС

Заключенные бизнес-элиты

В Беларуси вводится уголовная ответственность за невыполнение показателей. Парламент страны принял поправки в Уголовный и Уголовно-процессуальный кодексы, которые предусматривают лишение свободы руководителей тех предприятий, которые получили из бюджета средства на развитие, а плановые показатели не выполнили.

Александр Лукашенко на днях подписал директиву №3 “Экономия и бережливость — главные факторы экономической безопасности государства”. В документе он поручает правительству разработать положение “о мерах ответственности руководителей... за несоблюдение установленных показателей по экономии ресурсов”. Ожидается, что и тут увольнением не отделаться.

Белорусский директорат в тревожном ожидании. Его представители отдают себе отчет в том, что реставрированная Александром Лукашенко советская модель административно-командной плановой экономики, основанная не на стремлении к прибыли, а на страхе быть наказанным, не в состоянии взять намеченные вершины. Однако о смене модели, которой белорусский президент так гордился, пока Россия не прекратила дотировать ее дешевыми энергоресурсами, Александр Лукашенко даже слышать не хочет. “Некоторые в правительстве стали говорить о смене курса, будем считать это их частным мнением”, — поставил точку глава государства на идее рыночных реформ.

Одна “советская болезнь” порождает другую. То и дело (особенно в период масштабных кампаний) возникает тема приписок. За них в законодательстве тоже имеются статьи. Отсюда, кстати, у экспертов как местных, так и зарубежных серьезные сомнения в достоверности белорусской статистики. Есть серьезные основания предполагать, что по исправно отлаженному механизму сверху вниз идут невыполнимые цифры, а снизу вверх нереальные результаты. Любой протест оборачивается вылетом из системы, а то и тюрьмой.

Тюрьмы Беларуси заполнены не только “политическими”, о чем трубят правозащитные организации. Гораздо больше нарушителей “экономических” статей. Люди сидят за то, что предприятие оказалось банкротом, за нарушения запутанного до предела хозяйственного законодательства. В стране, где правит не закон, а чиновник, трудно изжить коррупцию, поэтому чиновники сидят за взятки. И никто не может объяснить Лукашенко, что советская экономическая модель рухнула в первую очередь из-за своей вопиющей неэффективности, связанной с планированием, администрированием и отсутствием личной заинтересованности в результатах труда. Сам он работ ученых-экономистов конца 1980-х — начала 1990-х на эту тему, видимо, не читал и о причинах появления в советской экономике хозрасчетных бригад не задумывался.

Сергей ГЕРАСИМОВ.

Южный поток

“Газпром” и итальянская Eni договорились о прокладке по дну Черного моря нового газопровода “Южный поток” пропускной мощностью около 30 млрд кубометров газа в год. Строительство этого и других газопроводов не только снизит транзитную зависимость России от Украины и Беларуси, но и даст Москве новые рычаги давления на Киев и Минск.

Минжилкоммунхоз необоснованно повышает тарифы

Органами прокуратуры Беларуси при проверке работы Министерства жилищно-коммунального хозяйства и подчиненных ему организаций выявлены нарушения действующего законодательства.

В ходе проведения проверок установлены многочисленные факты не обоснованного экономическими расчетами повышения тарифов на услуги организаций жилищно-коммунального хозяйства, завышения трудозатрат и материальных расходов по оказанным видам услуг, превышения предельного уровня роста цен, не зарегистрированных в установленном порядке, взимания с населения излишней платы за потребленную воду, что привело к получению организациями жилищно-коммунального хозяйства необоснованных дополнительных доходов.

Па больш высокай цане

ЗАТ “Беларуская калійная кампанія” (БКК) пачне адгрузку калійных угнаенняў у В’етнам па больш высокай цане. Як паведамілі БелаПАН у службе па сувязях з грамадскасцю БКК, заключаны кантракт на пастаўку ў В’етнам каля 30 тыс. тон калійных угнаенняў па цане, якая прыкладна на 100 долараў перавышае ўзровень цэн снежня 2006 года.

Усяго ў 2007 годзе БКК плануецца паставіць на рынак В’етнама больш за 200 тыс. тон калійных угнаенняў. “Зараз Беларуская калійная кампанія гатова падпісаць з шэрагам кампаній-імпарцёраў Паўднёва-Усходняй Азіі дагаворы на пастаўку ўгнаенняў па цане 300 долараў за тону”, — адзначылі ў БКК.

Народная Воля http://www.nv-online.info
29 ЧЭРВЕНЯ 2007 г.

«НЕПРИЧЕСАННОЕ» ПИСЬМО

Ради чего горбатились?

Добрый день, "Народная воля"!

Вы для жителей нашей страны как глоток чистого воздуха!

Я пенсионер, проработал на заводах 46 лет, у меня стаж с 1957 года. Во время войны погиб мой отец, и после 7 классов пришлось идти в колхоз, так как надо было помогать матери. Конечно, в колхозе работали за копейки, наш детский труд начинался с 8 часов и длился до темноты, никто нам не делал короткого дня. Скажите, а кто после войны работал на окучивании картошки, возил сено, бегал за бороной — мы, мальчишки. Везде труд был ручной — техники не было. И что мы, дети-сироты, получали и какую заработали пенсию? И вот теперь лишили даже льготы на проезд в автобусах и электричках.

С каждым днем жизнь ухудшается. Посмотрите, кто остался в деревнях — одни пенсионеры. Дети правду говорят: вы всю жизнь горбатились, так неужели и нам так горбатиться? Очень жалеем, что после армии не пошли в милицию сторожами или не остались на сверхсрочную. Ведь кто умнее был, тот и пристроился где-либо, только не на заводах или в колхозах. Вы посмотрите, сидят в штабах, в военкоматах, преподают в институтах — если успел получить диплом, а многие и заочно его получали, и вот теперь они уходят в молодом возрасте на пенсию. А пенсия у них — в два-три раза больше, чем у тех, кто горбатился в колхозах, совхозах или стоял за станком.

Во всем мире пенсионеры живут и радуются тому, что заработали хорошую пенсию. Мы продолжаем горбатиться, и еще у нас высчитывают в пенсионный фонд, и пенсия уменьшается, пока ты работаешь. В общем, грабеж продолжается.

Деревни не возраждаются, а вырождаются. И вот увидите, что скоро будут платить за то, чтобы кто-либо поехал жить в деревню.

Взять даже деревни вокруг Минска — и тут уже пустые дома, все отказываются держать коров. И постепенно народ отвыкнет от того, что надо иметь хозяйство, и потом уже никакими силами не заставишь начинать приобретать живность.

Скоро и от дач откажемся. Дети говорят: взяли землю, теперь и вкалывайте на ней, а хотите отдыхать — так засейте травой и будем жарить шашлыки.

Самое страшное то, что проработали всю жизнь, можно сказать, бесплатно, а пенсию приличную не заработали. И еще: когда были молодые, то по 20—30 рублей клали на сберкнижки, как говорится, собирали на старость или на черный день. И где наши накопления? Когда Лукашенко рвался в президенты, то обещал вернуть вклады, отобрать хоромы, которые построили за наши деньги, а теперь лишает нас даже льготного проезда.

Почему все милиционеры, военные должны идти на пенсию молодыми, почему они должны иметь такие оклады и такие большие пенсии? Взять депутатов, все как один проголосовали за отмену льгот. А то, что сами сидят в мягких креслах и имеют по два миллиона и еще им дают деньги на оздоровление — об этом молчок. А мы, когда идем в отпуск, даже тысячи рублей не можем получить на оздоровление.

Когда голосовали за отмену льгот, все были единодушны. Ни одного не нашлось болеющего за народ. Сидят по два-три срока в депутатах, то есть не хотят уходить с "тяжелой" работы.

Дорогая редакция, мы очень благодарны Вам за ваш труд. Но видим, что многие боятся выписывать газету. А это значит, что хотят, чтобы кто-либо другой боролся за них. Страх от сталинской системы дошел до сих дней. В общем, гибнем с каждым днем, молчим и ждем: авось кто-либо спасет.

С уважением —

И.МАРКОВСКИЙ,
пенсионер, житель Минска.

P.S. *Мы, три пенсионера, скинулись и подписались на "Народную волю" на полгода. Получаем газету и оторваться не можем: так все верно про нашу страну и нас.*

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Следующему сроку — нет!

Считаю, что надо собирать подписи за проведение референдума, во время которого народ бы четко сказал: А.Лукашенко не имеет права баллотироваться еще на один президентский срок.

Николай Алексеевич БОГДАН,
пенсионер,
житель г.Гродно.

Я спадзяюся, што дажыву да таго часу, калі можна будзе свабодна выпісваць «Народную волю» або купляць яе ў кіёсках

Шаноўны Іосіф Паўлавіч!

Прабачце, што спазніўся з перадаплатай за чарговыя нумары "Народнай волі". Памерла жонка, з якой я пражыў 52 з паловай гады і дзяліў з ёю ўсе радасці і гора, якія выпадалі на наш лёс у пакутным XX веку. Пасля пахавання з'ехаў на лецішча, каб там лягчэй пераносіць сваё асабістае гора. Сёння, 8 чэрвеня, прыехаў у горад адзначыць яе саракавіны і атрымаць пенсію. Карыстаючыся магчымасцю, накіроўваю рэдакцыі перавод, бо не памятаю банкаўскі рахунак.

Я ведаю, з якой цяжкасцю Вам прыходзіцца выдаваць газету. Дарэчы, я памятаю яшчэ тыя часы, калі Вы рэдагавалі парламенцкую газету, калі існавала (хоць і адносная) свабода слова. Думалася, што такая свабода захаваецца назаўсёды, асабліва калі Беларусь стала незалежнай дзяржавай. Але ж, на жаль, у нашу краіну вярнуліся змрочныя часы, у мяне і ўсіх простых людзей адабралі гэтую свабоду. Вось не магу я свабодна падпісацца на сваю любімую "Народную волю", якую ўжо два гады даводзіцца друкаваць у Смаленску.

Мне засталося ўжо мала пажыць на гэтым свеце, але я спадзяюся, што дажыву да таго часу, калі можна будзе свабодна выпісваць "Народную волю" або купляць яе ў кіёсках.

Жадаю Вам і ўсім супрацоўнікам рэдакцыі здароўя і поспехаў у працы.

Якім СТАРАХАТНІ,
жыхар г.Гродна.

ДИСКУССИЯ

Пенсии разные, но и жизнь по-разному складывалась

Постоянно слежу за публикациями в прессе о пенсионном обеспечении военных и гражданских лиц. В статье "Не думаем, что очень большая разница должна быть в размере пенсий военных и гражданских лиц" есть свои плюсы и минусы. О себе. Я подполковник в отставке. Прослужил в ВС СССР около 27 лет, офицером — 24 года. За время службы сменил семь мест, от Пскова до Молдавии, от ГДР до ст.Даурия, поменял 21 квартиру.

Автор статьи права в том, что при назначении пенсий необходимо учитывать место и условия службы. Одно дело сидеть в одном кабинете в штабе от лейтенанта до подполковника, другое — мотаться по всему Союзу и командовать людьми.

Не согласен с авторами письма в знаке равенства между службой и работой на предприятиях и стройках, в колхозах и совхозах. Если с предприятия ушел инженер, рабочий, он спит спокойно. Ушел из части военный — он все равно на службе. Его в любое время суток могут вызвать, он не имеет права оставить гарнизон — это во-первых.

Во-вторых. Во времена социализма любой гражданин, имеющий определенное образование, имел право поступить в любое военное училище или через военкомат, или по объявлению в газете, после вуза при призыве на два года остаться в кадрах, после срочной службы остаться на сверхсрочную. Спросить бы у авторов статьи, кто из них делал попытку остаться в Вооруженных Силах? Кто им препятствовал это сделать?

После окончания 10 классов я поступил в военное училище от безысходности. Родился в 1937 году. Отец погиб в 1939 г. в войну с белофиннами. Где могла моя мама взять средства, чтобы учить меня и сестру в институтах?

В-третьих. Слишком большая разница в отрыве от дома семей гражданских и военных. Из 24 лет службы офицером я 8 лет отсутствовал. А доказательства следующие: 24 года — это 288 месяцев. Каждый год 2 месяца в лагерях, зимних и летних, итого 48 месяцев. Два учения, зимние и летние, по 14 дней, еще 5 месяцев. Каждый месяц как минимум 4 раза в наряд, это около 35 месяцев. За свою службу каждый офицер 2—3 раза ездил на уборку урожая по 6 месяцев, в среднем 15 месяцев. Итого: лагеря — 48 месяцев, наряды — 35, учения — 5, уборка урожая — 15, всего 102 месяца, это около 8 лет.

Еще один вопрос авторам статьи: кто из них отправил своих сыновей, дочерей в военные учебные заведения, кто пошел на службу по контракту?

Да, у гражданских пенсии меньше, чем у военных. Но не надо забывать, что по-разному складывалась у них и жизнь. Особенно, если сравнивать с теми военными, которые служили в советские времена, от Бреста до Камчатки и за пределами СССР.

Александр КУРЛОВИЧ,
подполковник в отставке,
житель Слуцка.

РУБАМ!

Рэжым — ваш саюзнік, вы — саюзнікі рэжыму?

На нядаўнім Кангрэсе дэмакратычных сіл мяне вельмі здзівіў Анатоль Лябедзька. Раней ён, памятаецца, пры любой магчымасці падкрэсліваў, што Беларусь павінна інтэгравацца ў Еўрапейскі Саюз. І раптам ён заявіў, што Еўропа — гэта мы, і хай Еўрасаюз ідзе да нас. Яму паддакваў Анатоль Ляўковіч: "Не патрэбна ніякая праеўрапейская стратэгія, нам патрэбна наша стратэгія, прабеларуская".

Выбачайце, дык і Лукашэнка кажа тое ж самае, што ў нас свой беларускі шлях развіцця.

Спадары Лябедзька і Ляўковіч! З якім жа рэжымам вы змагаецеся? Ваша стратэгія і стратэгія рэжыму супалі. Рэжым — ваш саюзнік, вы — саюзнікі рэжыму. Вы змагаецеся за ўладу, але які сэнс мяняць шыла на мыла?

На абодвух Кангрэсах камуністы заявілі, што яны не збіраюцца размахваць на плошчы бел-чырвона-белым сцягам. Пытанне: калі нацыянальная сімволіка ім так мазоліць вочы, дык пра якую дэмакратычную Беларусь яны могуць гаварыць?

І яшчэ адно — усё часцей, у тым ліку і на Кангрэсе, сталі гучаць заклікі: "Беларусь — к Богу!", "Беларусь — для Хрыста!" А я па наіўнасці лічыў, што Беларусь — для грамадзян Беларусі. Не трэба, панове, кідацца ў крайнасці. Калі да ўлады прыдуць рэлігіёзныя фанатыкі — гэта будзе яшчэ большая небяспека, гэта можа прывесці да рэлігійных супярэчнасцяў, як у ісламскім свеце. Нават туркі гэта зразумелі, і мільёны людзей выйшлі на плошчу, каб не дапусціць на пасаду прэзідэнта фанатыка-ісламіста, каб не дапусціць узмацнення ісламу.

Ілля КОПЫЛ.

Мінск.

ПЕРАПІСКА

«Паважаны прэзідэнт, звяртаецца да Вас тысячны працоўны калектыў...»

Менавіта так пачынаецца ліст, які паступіў у рэдакцыю ад працоўнага калектыву ААТ "Лідахлебапрадукт". І далей: "Балюча глядзець на тое, як гіне наш камбінат. Велізарныя грашовыя патокі, якія круцяцца ў абароце, знікаюць у пясок..." Называюцца прозвішчы шэрагу людзей, якія самі крадуць і кормяць дзяржаўных чыноўнікаў, а наверсе робяць выгляд, што нічога не бачаць.

"Народная воля" надрукавала б ліст поўнасцю, але пры адной умове: пад ім павінны стаяць подпісы канкрэтных людзей. Пакуль мы будзем ваяваць з-за вугла — ніякіх зрухаў не будзе. З кім звязацца рэдакцыі, у каго ўдакладніць тую ці іншую лічбу, той ці іншы факт? Нарэшце, хто разам з рэдакцыяй будзе несці адказнасць, калі раптам з'явяцца прэтэнзіі? Адным словам, калі праз газету да прэзідэнта звяртаецца "тысячны працоўны калектыў", то ён, думаецца, не толькі нічога і нікога не павінен баяцца, а сам можа навесці парадак на сваім прадпрыемстве, прыцягнуць да адказнасці любога, хто перашкаджае нармальна працаваць, дзейнічае не ў адпаведнасці з законамі і г.д.

СТОП-КАДР

...Чтобы выжить

Помню войну и последующие годы. Тогда Сталину нужна была атомная бомба. Сейчас нашему правителю нужны ледовые дворцы, фестивали, "дожинки"... А немоглые люди и тогда и сейчас, чтобы выжить, обрабатывают свои "сотки" вот таким образом (см.снимок).

Центр Европы. XXI век. "Процветающая Беларусь" и изнурительная борьба за выживание.

П.ФЕДУРО,
житель г.Новополоцка.

P.S. Гонорар на выживание "Народной воли".

ОТ РЕДАКЦИИ

Кто-то скажет: слишком обобщающе взглянул на жизнь автор снимка и подписи под ним. Так, обобщающе... Но, согласитесь, подобного вы не увидите ни в одной другой европейской стране. Сегодня продается столько малой техники для обработки приусадебных, дачных участков, что прибегать к "рабской тягловой силе" никому и в голову не придет. А у нас? Далеко не каждая семья может найти средства для приобретения мотоблока или мини-трактора. Вот и приходится допотопным способом обрабатывать землю, сеять, убирать...

Может, и впрямь прав житель Новополоцка П.Федуро, считающий, что, прежде чем увлекаться ледовыми и иными дворцами, непрерывно организовывать пиар-фестивали, нужно облегчить труд миллионов простых людей, сделать их жизнь поистине человеческой.

Сяргей Панізьнік — святар паэзіі

Паважаная рэдакцыя газеты "Народная воля"!

Прачытаў ваш цёплы, сагравальны артыкул, прысвечаны 65-годдзю нашага беларуса-земляка, таленавітага паэта Сяргея Панізьніка. Яго паэзія з іскрыстай лірычнасцю і глыбокім адлюстраваннем рэчаіснасці.

Я добра ведаю Сяргея Сцяпанавіча. Мы з ім служылі разам ва ўзводзе разведкі 310-га артпалка ў Мінску. Гэта прыклад чалавечага сумлення, грамадзянскай мужнасці, таленавітасці і працаздольнасці, адкрытасці і прыгажосці шырокай душы. З першых дзён выканання сваіх вайсковых абавязкаў Панізьніка выдзяляла рашучасць, цвярозы розум і адметная інтэлігентнасць. Ён быў і заставаўся гонарам нашага палка, і калі я на студэнцкіх прыступках БДУ пачуў вестку, што Сяргей Панізьнік паступіў у армейскае вучылішча, то мне стала прыгожа на душы ад таго, што ў легендарнай і непераможнай Чырвонай Арміі з'явіцца такая асоба, якая сваім унутраным святлом па-добраму азорыць армейскае асяроддзе. Ужо ў тую пару ў кіламетровым калідоры першага артылерыйскага дывізіёна можна было прачытаць на старонках вывешаных сценгазет яго лірычныя і задушэўныя вершы.

Часта чытаю яго творы і захапляюся глыбінёй яго душэўных перажыванняў, бо так пранікнёна, глыбока і праўдзіва адлюстраваць пачуццё, як гэта зрабіў Сяргей Панізьнік у сваёй дакументальнай аповесці "Браніслава", можа не кожны пісьменнік. Пры гэтым адразу бачыцца яго адметны почырк. Калі ён піша пра загінуўшых у жудаснай вайне, то вобразна падкрэслівае: "Колькі ж было патушана сэрцаў? Колькі талентаў не расцвіло?..."

Колькі гадоў прайшло пасля выхаду ў свет яго зборніка вершаў "Золкая зёлка", а я да сённяшняга дня памятаю многія яго радкі, прысвечаныя самаму шырокаму спектру нашага жыцця.

Віншуючы Сяргея Сцяпанавіча з юбілеем, я хачу, каб "Народная воля" надрукавала хоць некалькі радкоў з майго верша яму:

Талент купалаўскі ўтрой
Пад ціскам цэзію,
Сяргей Панізьнік — дружа мой —
Святар паэзіі.

Іосіф БАЦЕЧКА,

г.Мінск.

SOS!

Я не хочу больше в тюрьму...

Уважаемая редакция газеты "Народная воля"!

Пишу вам в надежде, что вы опубликуете мое письмо и тем самым поможете мне добиться права на жилье и труд в г.Минске.

В 1967 году проживал с родителями и младшим братом по ул.Коммунально-Набережной, д.4, кв.5 (теперь это Троицкое предместье), меня с братом определили в детский дом и школу-интернат для сирот. Причиной послужило то, что отца и мать лишили родительских прав. В это время было подано ходатайство в суд Фрунзенского района г.Минска о сохранении жилья за нами, детьми, по вышеуказанному адресу. Решение было положительным.

В 1975 году, когда мне исполнилось 18 лет, исполком Центрального района г.Минска (до 1970 года ул.Коммунально-Набережная входила во Фрунзенский район и с 1970 года перешла в ведомство Центрального) предоставил мне комнату по ул.Гая, д.15, кв.26. При этом было оговорено, что после того, как я вернусь из армии, мне будет предоставлено новое жилье в новом доме.

В 1976 году меня дважды осудили: в январе на шесть месяцев лишения свободы и в сентябре — на два года.

Освободившись в 1979 году, я обратился в исполком Центрального района г.Минска с просьбой вселить меня в кв.26 дома 15 по ул.Гая, где я до этого проживал. Но в скором времени (в 1979 году) меня снова осудили — на 3 года 6 месяцев. Такое же было со мной в 1984-м, 1992-м, 1998-м и 2004-м годах. В общей сложности я пробыл за решеткой 27 лет.

И вот сейчас, освободившись из мест лишения свободы, я ищу правды. Семь месяцев на свободе, но без жилья. В исполкоме Центрального района мне отказали. Отказали в предоставлении не только какого-либо жилья, но и работы. Нарсуд вынес решение: отказать в исковом заявлении. И я теперь не знаю, что мне делать и как мне быть дальше — как жить? Как бомж брожу по Минску, думая о еде и ночлеге. Кстати, имею на руках паспорт и трудовую книжку.

Разве я виноват в том, что я в 1967 году лишился родительской опеки, жилья, был отправлен на воспитание в госучреждение?

В тюрьме я пробыл очень долгое время и не хочу туда больше. Мне уже 50 лет, да и здоровье мое подорвано. И неужели государство не может мне дать возможность и хоть маленький шанс жить и работать, как все нормальные люди?

Уважаемая редакция "Народной воли"! Очень хотелось бы, чтобы мое письмо было опубликовано. Помогите мне чем можете. Я хочу остаток своей жизни провести на свободе, честно работать и честно жить.

Александр МИХАЙЛОВ,
бывший осужденный,
сейчас без определенного места жительства и работы.

На память

Советы доктора Ф.Углова

* Люби Родину. И защищай ее. Безродные долго не живут.
* Люби работу. И физическую тоже.
* Умей владеть собой. Не падай духом ни при каких обстоятельствах.
* Никогда не пей и не кури, иначе бесполезны будут все остальные рекомендации.
* Люби свою семью. Умей отвечать за нее.
* Сохрани свой нормальный вес. Чего бы тебе это ни стоило.
* Не переедай!
* Будь осторожен на дороге. Сегодня это одно из самых опасных для жизни мест.
* Не бойся вовремя пойти к врачу.
* Избавь своих детей от разрушающей здоровье музыки.
* Режим труда и отдыха заложи в самой основе тела. Люби свое тело, щади его.
* Индивидуальное бессмертие недостижимо, но продолжительность твоей жизни во многом зависит от тебя самого.
* Делай добро. Зло, к сожалению, само получится.

Яна, як сонейка, ласкавая, прыгожая, свая...

"Народная воля", напішыце пра Святлану Панкратаву, якая вядзе перадачу "Тэлебарометр".

Як яна цудоўна вядзе перадачу на беларускай мове! І сама яна, як сонейка, ласкавая, прыгожая, свая! Вось бы нам, беларусам, яе ў прэзідэнты пасля Лукашэнкі. Я б ніколі і тэлевізар не выключала, калі ідуць беларускія навіны. І навіны у нас былі б такія добрыя, і жыццё такое добрае, як і сама Святлана Панкратава, якая размаўляе так прыгожа.

Л.А.СУШКО,
пенсіянерка, жыхарка г.Глыбокае.

С ЮБИЛЕЕМ!

«Борисовским новостям» — 15!

Уважаемый Иосиф Павлович, разрешите через Вашу газету поздравить коллектив газеты "Борисовские новости" с 15-летним юбилеем и пожелать сотрудникам издания крепкого здоровья и плодотворного труда на благо белорусского народа.

2 июля 1992 года была учреждена газета "Борисовские новости". Одним из основателей и организаторов был и остается Анатолий Владимирович Букас. Как способный журналист, он создал такой коллектив, которому многое по плечу.

Борисовчане читают и любят газету "Борисовские новости". Были времена, когда ее тираж доходил до 17 тысяч, в то время как тираж официальной газеты "Адзінства" был всего 4 тысячи экземпляров. Даже "Минская правда" уступала по тиражу "Борисовским новостям".

Людям нужна правда. А где можно найти правду? На страницах независимых газет. Этим как раз и отличаются "Борисовские новости".

1 мая 2005 года госчиновники запретили продавать "БН" в киосках. Издание вычеркнуто из подписных каталогов. Но газета издается и распространяется собственными силами. Я надеюсь, скоро придет то время, когда "Борисовские новости" избавятся от дискриминации и у газеты увеличится читательская аудитория.

А в том, что в редакции работают достойные уважения люди, я убедился на таком примере. В нашей организации 40 слепых и слабовидящих ребятишек. Случилось как-то, что предприятие не могло обеспечить их новогодними подарками. Мне подсказали: обратитесь к главному редактору газеты "Борисовские новости" Анатолию Владимировичу Букасу. Иду в редакцию и думаю: а если Букас откажет... Но мое сомнение развеялось, когда я переступил порог его кабинета. Анатолий Владимирович поздоровался, пригласил присесть и сказал: "Прежде чем начать разговор, я вас угощу чаем". За чашкой чая я изложил ему свою просьбу. "Не волнуйтесь, редакция обязательно закупит 40 новогодних подарков для деток, обиженных судьбой", — сказал он. И действительно, каждый ребенок получил новогодний подарок от редакции.

Я еще раз поздравляю всех сотрудников "Борисовских новостей" с 15-летним юбилеем!

В.Н.КРИВОРОТ,
пенсионер, инвалид II группы,

Народная Воля http://www.nv-online.info
29 ЧЭРВЕНЯ 2007 г.

ПЕРСОНЫ

Гордон Браун обещает новый этап

Передача власти в лейбористской партии и британской политике в целом состоялась. Тони Блэр на съезде лейбористов в Манчестере передал бразды правления Гордону Брауну.

Он был единственным кандидатом на смену Блэру. У министра финансов не нашлось достойных конкурентов, которые смогли бы заручиться поддержкой достаточного числа парламентариев.

"Эта неделя даст старт новому этапу, откроет возможность изменений, — заявил с трибуны новый лидер лейбористов, — и я хочу сказать, что возглавлю правительство вашего доверия. Я буду работать с полной отдачей, я готов к службе!"

Вторым номером в партии станет Хэрриет Харман, министр юстиции. Она сменит на этом посту Джона Прескотта.

Браун заявил, что при нем Великобритания выполнит свои международные обязательства в Ираке, война в котором, по его признанию, расколола лейбористскую партию и британское общество в целом.

Браун также сказал — и это было одно из немногих упоминаний о международных проблемах в его выступлении, что Британия продолжит свое участие в военной кампании в Афганистане, и высказался за необходимость создания палестинского государства, мирно сосуществующего с Израилем.

Он заявил, что и в борьбе с "террористическим экстремизмом", и в борьбе против климатических изменений Британия будет "действовать совместно с Европейским Союзом, Америкой и остальным миром".

Более подробно Браун коснулся проблем, связанных с иммиграцией в страну. "Нам нужно гораздо яснее высказаться за то общее пространство, которое объединяет нас всех — разделяемые всеми ценности свободы, гражданского долга и справедливости для всех, — сказал Браун. — Давайте твердо заявим, что в обмен на возможности для всех мы ожидаем и требуем от всех ответственности: выучить английский язык, уважать и вносить свой вклад в культуру, которую мы строим. И не просто трудолюбивое большинство, а все должны играть по правилам".

Он также сказал, что одним из его приоритетов будет конституционная реформа (под чем в Британии, в отсутствие единого основного закона, понимаются самые разные перемены в государственном устройстве) и, в частности, расширение автономии Шотландии и Уэльса при сохранении их в составе Соединенного Королевства.

56-летний Гордон Браун явно уступает блестящему оратору, любимцу публики Тони Блэру. Даже его близкие отмечают, что ему не хватает харизмы, и характеризуют его как "умного, но скучного собеседника". Аналитики отмечают, что бывшему министру финансов придется научиться нравиться, если он хочет через два года стать всенародно избранным главой правительства.

В 1983 году Гордон Браун был избран депутатом вместе с Тони Блэром. С тех пор за ними закрепилось прозвище "близнецы"; напряжение в их отношениях появится позже.

Именно Гордон Браун стал изобретателем новой концепции лейборизма, однако в 1994 году, когда внезапно умер лидер партии Джон Смит, Браун не смог встать во главе лейбористов и остался в тени Блэра.

Он женился поздно, в 49 лет. Его первый ребенок, девочка, родившаяся преждевременно, умерла 10 дней спустя. Второй сын родился с наследственной болезнью поджелудочной железы. Эти события сделали его мягче, но когда Тони Блэр был избран на третий срок, его министр финансов проявил, наконец, силу характера. Именно он, по словам обозревателей, стал инициатором внутрипартийного движения, которое выступило за досрочный уход Блэра, и добился своего.

Сергей ИВАНОВ.

САММИТ

О чем же договорились лидеры европейских стран?

Сложный и продолжительный саммит Европейского Союза завершился важными решениями. Лидеры стран договорились о принятии договора вместо конституции союза, отвергнутой два года назад французскими и голландскими избирателями. Решено уже до конца текущего года придать договоренностям правовые очертания. Вначале представители стран — членов ЕС согласуют окончательные формулировки договора, затем его текст должны ратифицировать все страны — участницы ЕС.

Согласно сообщениям из Брюсселя, в договоре будут учтены возражения всех сторон. Однако порядок и форма принятия поправок в общеевропейские процедуры, предложенные, в частности, Польшей, Великобританией и Голландией, имеют свои особенности. Как передают агентства, переход к новому подсчету, в котором заложена "польская формула", произойдет не сразу, а в течение десяти лет — с определенным переходным периодом. Принципиальные возражения Великобритании в отношении сохранения суверенитета внешней политики, юстиции, внутренних дел переговорщики учли. Кроме того, Голландия добилась усиления роли национальных парламентов в решении вопроса о расширении ЕС. Вероятно, эта практика усложнит порядок приема.

Среди других важных компромиссов — изменение в структуре высших руководящих органов ЕС, на которых настаивали некоторые страны. Из кругов, близких к переговорам, сообщают, что в документ войдут некоторые положения, которые не удалось в свое время согласовать в качестве текста общеевропейской конституции. Таким образом, реально договор может стать даже большим шагом вперед в общеевропейской интеграции, чем конституция. В числе предусмотренных мер — введение новой должности представителя ЕС по внешней политике с широкими полномочиями, поста выборного председателя Европейского Совета.

ЛАТВИЯ

Мечтают утроить зарплаты

Массовое бегство жителей из Латвии может сократиться в том случае, если средняя зарплата местных трудящихся будет примерно втрое выше, чем сейчас.

Об этом со ссылкой на исследование Министерства экономики республики сообщает радиостанция MIX FM. Тем временем, по данным аудиторской компании Deloitte, в прошлом году средняя годовая зарплата в Латвии после уплаты налогов составляла 6222 евро, а в Ирландии, куда едет большинство гастарбайтеров, — 30.938 евро.

Именно различия в оплате труда являются одной из главных причин отъезда жителей из страны.

Между тем точка зрения о том, что из страны уезжают в основном низкоквалифицированные сотрудники, не нашла подтверждения. Как показало исследование, на заработки за кордон стремятся и люди с разным образованием, разного возраста и из разных регионов Латвии.

Согласно прогнозам исследователей, в течение ближайших 5 лет темпы эмиграции постепенно снизятся, в свою очередь оплата труда вырастет. Причиной тому станет увеличивающийся дефицит рабсилы.

ЭВРИКА!

Создана машина, которой не нужно топливо

В Индии начинается производство автомобиля, работающего на чистом воздухе. Стоимость запаса "горючего" на 200 км пути составляет 2 доллара. Индийская компания Air Car приступает к производству автомобиля, работающего на чистом сжатом воздухе и принципиально не способного из-за этого загрязнять окружающую среду.

Автомобиль на одной заправке может преодолеть расстояние около 200 км со скоростью около 100 км/ч. Заправка полного "бака" занимает несколько минут на компрессорной станции (или 4 часа с помощью встроенного электрического компрессора), стоимость полной заправки — всего 2 доллара. Предполагается, что уже в 2008 году по дорогам Индии будут ездить уже 6 тысяч машин Air Car.

Впечатляющих характеристик удалось достичь за счет облегчения конструкции машины. Ее корпус сделан из пластика, соединения — клеевые.

Не загрязняя воздух сам по себе, Air Car будет нуждаться в электрической энергии для заправки сжатым воздухом, однако в этом случае загрязнение окружающей среды будет сконцентрировано вне городских территорий.

Более подробная информация о перспективной разработке индийских инженеров будет представлена на портале "Наука и разработки — R&D.CNews".

Заплатил более 3 миллионов долларов за автомобильный номер

Эмиратский обладатель самого дорогого в мире автомобильного номера Талал Хури купил себе еще один дорогой номерной знак. За металлическую регистрационную пластинку с цифрой "7" он заплатил на аукционе автомобильных номеров в Абу-Даби 11,4 миллиона эмиратских дирхамов (более 3,1 миллиона долларов).

На проходившем в эмиратской столице в мае первом аукционе предприниматель не пожалел 25,2 миллиона дирхамов (почти 6,9 миллиона долларов) за номерной знак с цифрой "5", установив абсолютный рекорд мира.

Индийский фермер в 38-й раз провалил школьные экзамены

Индийский фермер, поклявшийся не жениться, пока не окончит среднюю школу, провалил школьные экзамены в 38-й раз, сообщило агентство "Рейтер".

Мысль получить среднее образование пришла к Шиву Шарану Ядаву в 30 лет, и с тех пор, с 1969 года, он сдает экзамены, с которыми справляются 15-летние школьники, но до сих пор все его попытки оказывались безуспешными. В этом году он сдал экзамен по санскриту, но провалил все остальные, набрав только 103 балла из 600. По словам 73-летнего ученика, ему особенно трудно дается математика.

ФОТООКНО

Куба сегодня

Те, у кого нет автомобилей, используют гужевой транспорт. Лошадь в хозяйстве кубинца — это и средство передвижения и способ заработать на туристах.

Дефицит топлива и стремление к экзотике породило еще одно средство передвижения по кубинской столице — смешные желтые трехколесные моторикши.

Карнавал — неотъемлемая часть кубинского образа жизни. Даже когда нет традиционного карнавала, обычно проходящего на Кубе в августе, островитяне умеют радоваться жизни.

РИА Новости.

Парижская мыльная опера

Герои сплетен — президент и бывший кандидат в президенты

Европейские СМИ не обходят стороной сплетни вокруг наиболее известных и авторитетных политиков Франции. Вот фрагменты из сообщений только некоторых из них.

Мельница слухов

Любовница французского президента скоро родит ему внебрачного ребенка, меж тем как его элегантная, эффектная крутого нрава жена появляется в Елисейском дворце лишь время от времени, чтобы соблюсти приличия. Сексапильная кандидатка от социалистов, проигравшая выборы, ушла от гражданского мужа, который заодно является ее шефом в партийной иерархии, и крутит роман со знаменитым писателем...

Если вы заглянете в Интернет или послушаете, что обсуждают за столом французы, вы поймете, что герои этих сплетен — Николя Саркози и Сеголен Руаяль, прославившиеся на весь мир этой весной благодаря захватывающему поединку на выборах.

Разумеется, все эти истории — домыслы. В Великобритании и других странах, где средства массовой информации ведут себя пронырливо, они были бы проверены и получили бы достоверные подтверждения — или нет. Но во Франции вместо СМИ на полную катушку работает мельница слухов. Тому есть две причины. Во-первых, страна увлечена двумя супружескими парами на верхних ступеньках иерархии публичных людей и у французов попросту разгорелась фантазия, тем более что жизнь правящей элиты по-прежнему скрыта под покровом секретности. Во-вторых, ходят слухи, что Саркози оказывает нажим на журналистов и через своих друзей, которым принадлежат СМИ, предотвращает публикацию нежелательных статей.

49-летняя Сесилия совершенно равнодушна к своему новому статусу первой дамы Франции. На инаугурации мужа главное внимание привлекала к себе мадам Саркози — высокая, одетая в кремовое платье от Prada — кстати, она бывшая фотомодель. Она появилась в окружении троих своих детей. Было заметно, что она чувствует себя неловко, меж тем как новоиспеченный глава государства явно старался к ней подольститься. Когда Саркози погладил жену по щеке, она отдернулась и в течение почти всей церемонии сохраняла хмурый вид. Вся Франция знает, что Сесилия, неделями не появляющаяся на публичных мероприятиях, вернулась к Николя полтора года назад после связи с Ришаром Аттиа, специалистом по пиару.

Даже угрозы судебных разбирательств вряд ли помешают развертыванию сетевой "мыльной оперы" о жизни семейств Руаяль и Саркози. Сплетни о французских правителях никогда не считались ни с цензурой, ни с общественными табу. Непристойные истории об оргиях и прочих похождениях жены правителя целенаправленно распространялись с политическими целями: примерами тому могут служить случаи Марии Антуанетты в 1780-е годы и жены президента Помпиду в начале 1970-х.

Сегодня стены дворцов рушатся благодаря Интернету и культу знаменитостей. Президент больше не может рассчитывать на ту опеку, благодаря которой покойный Франсуа Миттеран содержал за счет государства свою вторую семью — любовницу Анн Пинжо и дочь Мазарин.

The Times.

Настал момент все прояснить

В интервью, переданном 18 июня радиостанцией France Inter, Сеголен Руаяль заявила, что расстается с Франсуа Олландом, от которого у нее четверо детей. Это заявление вызвало беспокойство и раздражение в Социалистической партии и среди видных политических деятелей, которых новость застала врасплох.

— Добрый день, вы решили сегодня придать гласности решение частного и политического характера...

— *(Вздыхает.)* Последнее время появилось много домыслов обо мне и Франсуа Олланде. Я думаю, что настал момент все прояснить. Я бы хотела просто сказать, что мы решили больше не быть вместе. Нам, как и многим парам, знакомы трудности. Я решила взять эти трудности в скобки на время президентской кампании и кампании по выборам в парламент. Мне это было необходимо, чтобы защитить моих детей. Мне кажется, что сегодня мы переходим к новому этапу, и важно назвать вещи своими именами, будь то в наших отношениях или отношениях с другими. Я не буду рассказывать о подробностях нашей семейной жизни, но я действительно предложила Франсуа жить своей собственной жизнью, и он согласился. Это развод de facto: мы уже не живем в одном доме, и я думаю, что это соответствует реальности наших отношений.

— Почему вы все-таки решили об этом заговорить, хотя всегда очень строго относились к вопросам о личной жизни? На протяжении всей кампании мы видели Сеголен Руаяль, которая не хотела, чтобы говорили о ее браке и детях... Почему сегодня?

— На это есть личные причины, о которых я не буду говорить, но есть и публичные причины, связанные с многочисленными вопросами о наших отношениях и влиянии, которое они могли оказать на политическую жизнь. В какой-то момент у меня возникла потребность в правде, ясности и прозрачности.

Радио France Inter.

Они хотят, чтобы их оставили в покое

Социалистическую партию продолжают волновать эмоции, сплетни, слухи, связанные с расставанием Франсуа Олланда и Сеголен Руаяль.

Оба соцлидера подтвердили то, что было очевидным для всех: разлад в личных отношениях в конечном итоге отравил отношения политические. Было прекрасно видно, что отсутствие отношений между Франсуа и Сеголен порой создавало политические проблемы. Это чувствовалось, это было препятствием. Это был "Бермудский треугольник" социалистов.

Бывшие супруги предупредили: они хотят, чтобы их оставили в покое. Но блоггеров эта просьба не впечатлила, и все смогли узнать, о чем говорят в парижских салонах: женщина, завладевшая сердцем Олланда, — журналистка из Paris Match Валери Триервейле. Народная молва приписывает им сына и называет секретаря великим искусителем.

В заявлениях Руаяль многие отметили два пассажа. Первый — твердое намерение стать секретарем партии. Второй — очень важная фраза о бывшем супруге: "Я ничего не буду предпринимать против него". Неожиданно популярность Олланда среди руководителей партии усилилась. В ближайшем будущем она может стать щитом, который помешает Руаяль восстановить контроль над партией. Секретарь намерен оставить свой пост лишь через год, а в оставшийся период будет играть ключевую роль в партии. И теперь многие признают его "полезность", даже те, кто раньше хотел его отставки, теперь используют по отношению к нему более умеренные выражения.

Иными словами, пара Олланд—Руаяль будет оставаться в центре политических игр и играть центральную роль в процессе возрождения левых сил, чего все, по меньшей мере на словах, громко требуют.

La Repubblica.

Чавес ляціць у Мінск за зброяй

Прэзідэнт Венесуэлы распачаў сваё замежнае турнэ, падчас якога ён збіраецца наведаць і Беларусь. Ні венесуэльскія ўлады, ні беларускія канкрэтную дату візіту пакуль не паведамляюць.

Тым не менш сам Уга Чавес свой прыезд у Мінск ужо анансаваў. Паводле паведамленняў інфармагенцтваў, як заявіў Чавес, венесуэльская дэлегацыя мае намер разгледзець канчатковыя дэталі кантракта, які дазволіць ягонай краіне атрымаць комплексную сістэму супрацьпаветранай абароны з дальнасцю дзеяння 200—300 км.

Нагадаем, што Уга Чавес прыязджаў у Мінск год таму — у ліпені 2006-га.

Дарэчы, нават калі гэтым разам Уга Чавес усё ж не даляціць да Мінска, днямі ён усё адно зможа пабачыцца з Аляксандрам Лукашэнкам. У Растове-на-Доне, куды расійскі прэзідэнт Уладзімір Пуцін на 29—30 чэрвеня запрасіў калег з краін СНД і венесуэльскага лідэра. Зрэшты, як лічаць аналітыкі, для Лукашэнкі больш важна было б сустрэцца там з Пуціным...

НОВАЯ ОПАСНОСТЬ

Я больше никогда не подойду к этой реке

В местных водах живут и аллигаторы-людоеды, и акулы с зубами, острыми, как бритва. Но теперь жителей Флориды подстерегает новая опасность — летающая рыба. Об этом рассказывает Daily Telegraph.

Доисторическая рыба в буквальном смысле запрыгнула на вершину списка опасных животных солнечного штата: в ходе нескольких инцидентов она покалечила десятки людей на реке. Представители Комитета по дикой природе штата Флорида (FFWC) начали кампанию с целью предупредить людей, что столкновение с "бронированным" осетром может окончиться в кабинете хирурга.

Порой жертвы падали за борт, теряли сознание от удара или даже оказывались в коме после удара твердокаменной чешуей атлантического осетра. Эти рыбы живут в реке Суонни и иногда совершают прыжки над водой. В числе травм, нанесенных этими существами, значатся трещина позвоночника, повреждение легкого и горла, порванная селезенка, сломанные ребра и ранения, потребовавшие вмешательства пластического хирурга.

Некой женщине после одного из таких инцидентов потребовалось вправить три пальца, а еще один — ампутировать. Двое мужчин получили многочисленные ранения, когда врезались на лодке в мост, стараясь уйти от удара выпрыгнувшего из воды осетра.

"Эта рыба не стремится причинить вред — это не нападение, это столкновение", — объясняет майор Брюс Хэмлин, возглавляющий работу FFWC на севере и в центре штата.

"Временами осетры начинают часто прыгать, а когда уровень воды низок, простор для маневра ограничен, так что и людям на лодках, и рыбам приходится плавать в одних и тех же местах".

"У этих рыб чешуя напоминает защитную броню, вот и получается, как будто вы едете на мотоцикле со скоростью 35 миль в час, а кто-то бросает вам в лицо 100-фунтовую бетонную плиту", — рассказывает он.

Не совсем понятно, что заставляет осетров заниматься акробатикой, однако известно, что их прыжки в основном приходятся на июнь—август.

За прошедший год на реке Соунни были госпитализированы 10 человек, получивших ранения из-за столкновения с осетром. С начала нового летнего сезона уже ранены двое. Одной из жертв стала женщина, которую рыба весом в 130 фунтов сбросила за борт яхты.

"Мы опасаемся, что пока осетр только разминается", — предупреждает майор Хэмлин.

В прошлом году одной из жертв стала 32-летняя Дон Пуарье, владелица салона красоты в Кеннет-сити, штат Флорида. Она плавала на лодке со своим другом, когда осетр длиной 6 футов вылетел из воды, ударил ее по лицу, разбил двигатель лодки, рухнул обратно в воду и уплыл восвояси.

Женщина пришла в сознание лишь через две недели, после чего ей пришлось обращаться к пластическим хирургам для восстановления одной стороны лица. "Я была в коме. Не помню 15 дней своей жизни, — рассказывает Пуарье, мать двоих детей. — Вся моя жизнь изменилась из-за рыбы".

Миссис Пуарье в течение шести недель носила шину из-за перелома челюсти, она страдает из-за провала в памяти, а счета за лечение составили 130 тыс. долларов . "Когда эта рыба прыгнула, меня будто сразу ударила тысяча лезвий. Я больше никогда и близко не подойду к этой реке", — говорит она.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
29 ЧЭРВЕНЯ 2007 г.

ЖУРНАЛІСТ МЯНЯЕ ПРАФЕСІЮ

Чырвоная, 23

Нататкі «чысцільшчыка»

Між сваімі яго называю “палігарф”. Праўда, да шпіянажу гэта не мае ніякага дачынення. Прасцей, таварышы, прасцей: ААТ “Паліграфкамбінат імя Я.Коласа”. Мне там давялося папрацаваць з ліпеня 2006-га па люты 2007 года. У якасці грузчыка. Цікавы быў час. Павучальны. Як журналісту, які часта пісаў на тэму “Чалавек і эканоміка”, мне пашанцавала. Працуючы ў рэдакцыі, пра гэта можна было толькі марыць. А тут жыццё зрабіла такую загагуліну, што мара здзейснілася. Ну а былых журналістаў, як і шпіёнаў, не бывае.

Першая сустрэча

Хто не бачыў саліднага будынка камбіната? Той, хто не быў на плошчы Якуба Коласа. Так бы мовіць, яшчэ жывая рэшта таго, што называлася некалі СССР. Камбінат жа і будаваўся ў разліку, што ён будзе даваць прадукцыю не толькі для БССР, але і ледзь не для паловы Саюза. Добра будавалі, ды ўжо даўно, на пачатку 1950-х. У 1956 годзе камбінат запрацаваў. Якраз летась ён адзначыў 50-годдзе. Надрукавалі спецыяльны святочны альбом, выдалі прэміі (некаторыя таварышы тут жа іх прапілі), правялі ўрачысты сход у філармоніі, атрымалі віншаванне ад Лукашэнкі, арганізавалі абавязковую п’янку. Хаця яна пачалася напярэдадні, яшчэ ў пятніцу. Я тады працаваў дні тры. Стаў сведкам знамянальнай падзеі.

Майстар раптам загадала ісці на першы паверх, на кардоннарэзальны ўчастак. Там мы знайшлі чалавека, які спаў на лаўцы. Гэта быў дзядзька Вася, грузчык.

Свята ён ужо добра адзначыў, мяне прывялі на замену. Але — што значыць старая школа! — Вася прачнуўся і заявіў: усё добра, дапрацую. Па лесвіцы падняліся наверх. У адным месцы знайшлі чалавека, які спаў на прыступках. Першы раз бачыў, што можна спаць на бетонных прыступках. Уявілі? Больш, праўда, здзівіла майстар.

— Міхалыч, — яна спакойна, дзелавіта расштурхала мужыка. — Пад’ём, пад’ём. Ідзіце дадому, прагулу не будзе...

Той аўтаматычна ўстаў. Твар нічога не выражаў, вочы — бы ў іншапланецяніна. Адвык я ад такога. Хаця яшчэ ў савецкія часы папрацаваў і на кабельным заводзе, і на мэблевай фабрыцы, пабачыў усяго. Але што гэта значыць? Толькі тое, што за 20 год нічога не змянілася. Чым больш я працаваў на камбінаце, тым больш сцвярджаўся ў гэтай думцы. Хаця гэта і даказвае, што чалавечая псіхалогія мяняецца вельмі марудна. Яна ўвогуле не мяняецца, калі не мяняюцца ўмовы існавання. А яны змяніліся? Ну, быў проста камбінат, стаў акцыянерным таварыствам — якая розніца? Амаль ніякай. Мо толькі ўмовы сталі вельмі дрэннымі, амаль невыноснымі.

Калісьці на камбінат уладкавацца было не просцей, чым на мясакамбінат. Хачу нагадаць, асабліва маладым людзям, што ў тыя часы кніга была відам валюты. Яе можна было дорага прадаць, абмяняць і гэтак далей. Дырэктар кніжнага магазіна быў важным чалавекам. Ну а калі вы самі друкуеце кнігі, то... Ды што тут гаварыць!..

На дзвярах камбіната вось ужо сёмы год вісіць аб’ява аб наборы рабочых ледзь не па дзесятку спецыяльнасцяў. Нядрэнна б абнавіць, бо ўжо робіцца смешна. На той момант я быў згодны на любую работу. Маё становішча адпавядала англійскай прымаўцы: сыплюцца на Джона ўсе шышкі, і з сосен, і з елак. Што там выбіраць? Грузчык дык грузчык.

Адно мяне ўразіла: на работу прынялі ледзь не імгненна. Гутарка з начальнікам цэха заняла некалькі хвілін. Праўда, яго насцярожыў апошні запіс у працоўнай:

— А што ж вы пайшлі з газеты?

— Ды захацелася фізічна папрацаваць, — з усмешкай адказаў я. Па праўдзе кажучы, не хацелася ўдавацца ў інтымныя падрабязнасці.

— Ну а цялежкі... зможаце катаць?

— Змагу. Гэта я проста худы, але жылісты.

Пытанне начальніка было абгрунтаваным: вага грузу на цялежцы магла быць і паўтоны. Нічога, хутка прызвычаіўся. Людзі вунь і ў канцлагерах жывуць. Хаця далёка не ўсе выжываюць.

Знаёмства з аб’ектам

Накіравалі мяне ў пераплётны цэх, на крышачны ўчастак. Потым я даведаўся, што сюды ніхто не хоча ісці. Можа быць, справа ў лозунгах? У адным месцы вісіць *“Ні аднаго адстаючага побач!”*, у другім — *“Рэжым — дакладны, тэмпы — ударныя, якасць — выдатная!”*. Хто б сумняваўся! Ах, як знаёма, ажно сэрца зашчымела...

На крышачным участку робяць крышкі. Незразумела? Гэта тое, што называецца вокладкай. На самай справе гэта крышка. Саму вокладку машына наклейвае на дзве кардонкі — атрымліваецца крышка. Другая машына склейвае сфальцаваныя і збрашураваныя лісты. Вось вам і кніжка. Але гэта — у другім месцы і ў другі час, а пакуль крышкі.

Іх робяць на 6 машынах “Colbus”. Са здзіўленнем убачыў, што яны “Made in DDR”, ды яшчэ выпушчаны ажно ў 1981 годзе. Ім цяпер, значыць, па 26 год. Для чалавека, канешне, не ўзрост, а для жалезнай машыны? Мнагавата. Таму машыны раз-пораз ламаюцца і пачынаюць гнаць брак. Рамонтнікі на ўчастку — вельмі частыя госці.

— Ды іх, блін, нават у металалом ужо не прымуць! — аднойчы ў сэрцах выказаўся машыніст Коля.

Калі машына стаіць 2—3 гадзіны, то машыніст норму не зробіць. Адпаведна, атрымае менш. Пры камбінатаўскіх зарплатах — адчувальны ўдар. Ніхто мне толкам так і не сказаў, якая на камбінаце сярэдняя зарплата. Прыходзілася проста слухаць размовы.

Вось абсалютна дакладныя лічбы: адзін машыніст за снежань мінулага года атрымаў 387, другі — 450 тысяч. Ставіць пытанне, ці можна пражыць на такія грошы, нават няёмка. Праўда, начальства атрымлівае крыху больш. У іх — аклад і прэмія, рабочыя — здзельшчыкі. Дый потым, рабочых больш, чым кіруючых. А тыя, каго больш, атрымліваюць менш. І наадварот. У грузчыка аклад быў 270 тысяч, у ліфцёраў — 200, у нейкіх кантралёраў чагосьці — 190 тысяч. Хаця зарплата — хворае пытанне заўсёды і ўсюды, яшчэ вернемся да яго неаднойчы.

Грузчык — прафесія мабільная. Прыходзілася бываць амаль усюды. Іншы раз ставіў пытанне сам сабе: гэта, уласна, сучасная вытворчасць або музей старажытных сродкаў вытворчасці? Вось машына 1975 года выпуску, а вось — 1973-га. На першым паверсе, дзе склад паперы, удалося знайсці рэзальную машыну 1964 года. Здзівіўся і спытаў машыніста:

— І што, яна працуе?

— А ё... ...! — адказаў ён мне. — Ты не бачыш?!

Бачу. Машына пачала проста рваць матэрыял, які на ёй рэзалі. Кавалкі не выкідваюць — вылічаць з зарплаты. Асабіста я даў бы прэмію гэтаму машыністу за тое, што ён яшчэ не разбіў “сродак вытворчасці” кувалдай. Стойкі мужык.

Умовы выжывання

Курыца — не птушка, грузчык — не чалавек. Гэта я так трансфарміраваў вядомую прыказку. Зараз растлумачу.

Больш за усё грузчыкаў на другім і трэцім паверхах — там гатовая прадукцыя. На чацвёртым паўгода быў я адзін. У лепшыя часы было 6 чалавек... Кожны дзень прыходзілася ўставаць а палове шостай. З перасадкай ехаць са спальнага раёна ў цэнтр горада. І, пасылаючы праклёны ўсяму свету, прыступаць да выканання абавязкаў.

Вам яшчэ не надакучыла? Працягнем. Першай справай трэба было адвезці гатовыя крышкі ад машын і падвесці кардон пэўных памераў. 126х206 124х206, 137х217 і гэтай далей, усе памеры я, здаецца, запомніў на ўсё жыццё. Лепшаму запамінанню садзейнічала вага гэтых жалезных фур — 250—300 кг. Падкатваеш цялежку пад фуру, адгінаеш ручку да ўпору ўніз і паступова адпускаеш. Адразу нельга, калі ручка ўдарыць па руцэ ці назе, не выключаны пералом. Далей фуру трэба падвезці да той ці іншай машыны, пры гэтым манеўруючы, каб не ўрэзацца ў што-небудзь хрыбтом, не трапіць у яміну, не... Уменне прыходзіць за месяц-паўтара.

Добра, адна справа зроблена. Цяпер трэба спусціць на другі паверх дзве вялізныя скрынкі бракаваных крышак — вынік работы другой змены. Адходы ад вытворчасці выкідваюцца ў дзве ёмістасці, натуральна, уручную. Пад люкамі стаіць машына, туды і ляціць макулатура. Потым яе вязуць на перапрацоўку.

Работа брудная і цяжкая. Аднак, былі прыемныя, прама знакавыя моманты. Аднойчы прыйшлося выкідваць цэнтнеры два новых, небракаваных, заўважце, крышак. Проста лішнія аказаліся. Сярод Дар’і Данцовай, Сідні Шэлдана, “Нажоў свету” і іншых Дэнаў Браунаў сустрэлася белая раскошная крышка з залатым цясненнем: “Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь”. Ну, трэба ж! Выкідваў з асобым задавальненнем, бо добра памятаю гісторыю з яе прыняццем і што было потым. Адну крышку кінуў на брудную падлогу і паставіў “аўтограф” — адбітак падэшвы. Гэта не дзяржаўнае злачынства, а?..

Паехалі далей. Далей у мяне малатыражка, макетны ўчастак, лак... і зноў крышкі. Атрымліваўся такі бег па палаце перашкод. Бывала, адразу ў трох месцах патрабаваўся грузчык. Прыходзілася вырашаць: куды спачатку? Вось малатыражку я ўзненавідзеў. Гэта такі ўчастак, там даводзяць да розуму асабліва дарагія “заказныя” тыражы. Скажам, энцыклапедыя “Britanika”, “Аквары-умны свет” або “Я — мінчанін”. Трэба прывезці гэта, адвезці тое, а месца мала, не павярнуцца, а стэлажы страшна цяжкія, а кнігі раз’язджаюцца, не дай Божа, упадуць. “Britanika” — каштоўная, карысная кніга, але пад канец яна стала маім асабістым ворагам. Паспрабуйце правезці стэлаж з ёй з чацвёртага на другі паверх, дзе гатовая прадукцыя, і дзе месца практычна няма. Усё па таварышу Ч.Дарвіну, натуральны адбор, выжывае мацнейшы і г.д.

У першыя тыдні мяне непрыемна ўразілі адносіны да грузчыкаў. Мякка кажучы, не камільфо. Маглі груба крыкнуць, напрыклад. Потым я стаў адказваць адэкватна, Ісуса Хрыста з мяне, відаць, ужо ніколі не атрымаецца. Запажадалі. А я задумаўся: чаму так? Мы людзі другога гатунку? Патлумачыла адна ліфцёрша:

— Дык хто ж сюды ідзе? Яго, значыць, нідзе не бяруць, а ў нас толькі давай!

Ну я і трапіў... Але рабіць няма чаго, цягні сваю лямку. З поўным усведамленнем: так, ты трапіў на самае дно, на самыя камяні, у бруд. Ну і што? Гэта нават карысна. Ва ўсялякім выпадку ідэальны спосаб праверыць касцявыя тканіны на трываласць. Бо калі з вышыні падаеш на каменні, можна і не ўстаць. Таму ў падарожжах па цэху я абдумваў тэму, а па выхадных пісаў. Вельмі зручна: пасля вялікай фізічнай нагрузкі пішацца чамусьці лёгка — “вал натхнення”...

З часам, нарэшце, запомнілі маё імя. Са мною сталі абмяркоўваць праблемы, а калі прасілі аб чым-небудзь, дадавалі “калі ласка”. Іншы раз.

Хаця быў і грузчык Ігар. Цвярозым яго даводзілася бачыць даволі рэдка. У такі парадаксальны момант ён змрочна скардзіўся:

— Разумееш, чатыры прагулы, ё-маё...

— Запіў?

— Ну... Ды я і сам чатыры разы заяву падаваў! Не звальняюць, падлы... Няма каму, кажуць, працаваць.

Ігара-такі звольнілі па артыкуле. А праз месяц узялі назад. Працаваць сапраўды няма каму. На дзяржпрадпрыемствах падобнае — норма.

Парадак і яшчэ раз парадак

Афіцыйна працоўны дзень на камбінаце пачынаецца ў 6.50. Неафіцыйна — у 7.00. Тут шмат чаго робіцца неафіцыйна. Як быццам забаронена, але калі вельмі хочацца, то можна. Як і ў любым іншым месцы нашай маленькай утульнай дзяржавы. З аднаго боку, у нас ёсць гарант Канстытуцыі, дай яму Бог здароўя, а з другога — ён яе сам зміняў, што быццам бы ніяк не дапушчальна, але... можна. У свеце маленькіх людзей адбываецца тое ж самае. Усе прыдуманыя правілы і парадкі яны прыстасоўваюць да свайго жыцця. Каб яно было крыху больш камфортным.

Абед першай змены пачынаецца ў 11.40, заканчваецца — у 12.00. На справе ён звычайна завяршаўся а палове першай, калі-нікалі і ў 13.00. Тут ужо прыходзіла старшы майстар і разганяла мужыкоў, якія забівалі “казла”. Нармальная справа, а мне і лепш: работы няма. Гулялі мужыкі за сталом у вугле. Раз-пораз там з’явіліся пустыя бутэлькі з-пад “Афіцэрскай”. Пасля зарплаты рабочы клас, само сабою, спажываў пабольш. Нехта даходзіў да кандыцыі.

Здавалася б, парушэнне дырэктывы №1? Парушэнне. Звальняем? Не звальняем. Няхай працуюць. Камусьці ж трэба выконваць тэрміновы заказ? А машыністаў не хапае, а прастой адной машыны — страты, а стратаў на камбінаце і так вышэй крышы. Таму: мы вам даём жыць, а вы — нам. Захаванне ўзаемных інтарэсаў або кругавая парука? Назавіце, як хочаце, сутнасць не зменіцца.

Выпускалі народ роўна ў 15.20, ні мінутай раней. Сэнс? Парадак ёсць парадак. Знешні. А ўнутранага на камбінаце няма ўжо даўно. Наш дурдом, — пяшчотна называюць яго рабацягі.

Працягнем, аднак, экскурсію па паліграфкамбінаце. Між іншым, месца тут прыемнае, асабліва летам. Зірнеш у акно — ля помніка Коласу тусоўка маладых людзей з півам і дзяўчынкамі, ля філармоніі яшчэ адна. Чаго больш, піва або дзяўчынак, адразу не скажаш. Паглядзіш, уздыхнеш і каціш сваю цялежку далей. Дарэчы, на ўвесь цэх была адна спраўная цялежка. Астатнія пяць былі акуратна пафарбаваныя ў бурштынавы колер. Але не працавалі.

Да далейшых перамог і г.д.

У першы тыдзень работы на камбінаце на вочы мне трапілася адна паперка на дошцы аб’яў. Прачытаў і, прашу прабачэння, спёр. Для далейшага аналізу. Цяпер папера састарэла. Але яе дух захаваўся. Дух, я б сказаў, савецка-сацыялістычны. Усё ў свеце жыве па законе інерцыі. Рух, аднойчы нададзены прадмету, затухае паступова. Тут той жа выпадак.

Вывучаю паперку — і душа радуецца, паколькі ўсё сваё журналісцкае жыццё меў справу вось з такімі паперкамі. Няма ім цаны! У сэнсе, яны не вартыя нічога. Вось, напрыклад: тэмп росту аб’ёму вытворчасці ў супастаўных цэнах — 106,5%. Або: план па натуральных паказчыках — 100,4%. Вы што-небудзь зразумелі? Я — толькі тое, што план выкананы. Вось яшчэ: прыбытак склаў — 102.729 тыс. руб. Гэта ўжо больш зразумела, хаця прыбытак невялікі. Усе гэтыя лічбы — за студзень—сакавік мінулага года.

Цудоўныя лічбы, выдатныя паказчыкі. Але дзе ж, чорт яго дзяры, паказчык рэнтабельнасці, на мой погляд, самы галоўны? Яна ўвогуле ёсць, гэта рэнтабельнасць? Нічога пра яе не сказана ў загадзе дырэктара №118 п(д ад 28.04.06 г. А рэнтабельнасць — усяго толькі адносіны агульных прыбыткаў да агульных выдаткаў. Вылічваем з прыбыткаў выдаткі, атрымліваем чысты прыбытак. На жаль, аб выдатках у загадзе дырэктара не было ані слова. Таму аб сапраўднай рэнтабельнасці камбіната нічога не скажу. Мяркуючы па суме прыбытку (чыстага? агульнага?), рэнтабельнасць усё ж ёсць. Але якімі намаганнямі яе дабіліся, можна толькі здагадвацца. Гераічнымі, сама меней. У канцы года ледзь не кожная субота была “чорнай”. Хаця рабочыя былі задаволены: “Калі б не рабочыя суботы, хрэн бы мы што атрымалі!” Зразумела, у выхадны аплата двайная.

Да галоўнага эканаміста камбіната ў мяне з’яўлялася ўсё больш пытанняў. Ды як атрымаць на іх адказы? Я, канешне, журналіст, але пакуль у “афсайдзе”, па-за гульнёй. Шэраговага грузчыка проста пашлюць падалей і будуць мець рацыю. Прыйшлося зрабіцца Шцірліцам або, як кажуць у CIA, “кратом”. Інфармацыя ляжыць пад нагамі. Яе трэба ўбачыць і падняць.

У ліпені 2006-га адзначалі 50-годдзе камбіната. Адпаведна, з’явіліся загады аб прэміраванні і ўзнагароджванні. Прынцып выдачы і памер прэмій быў такі: калі стаж ад 3 месяцаў да 1 года, то прэмія складае 20 тысяч рублёў, ад 1 да 5 год — 30, ад 5 да 10 — 40, ад 10 да 20 — 50 і ад 20 год і вышэй — 70 тысяч рублёў. Такім чынам, розніца паміж 3 месяцамі і 20 і вышэй гадамі — усяго 50 тысяч. Што датычыць узнагароджання, то ўзнагародзілі 10 чалавек. Чым? Далі па 100 тысяч. А што, лагічна.

Ці трэба што-небудзь каменціраваць? No comments.

Размова з ліфцёрам пра эканоміку

Трэба сказаць, усе ліфцёры на камбінаце — былыя работнікі камбіната і пенсіянеры. Пенсія, канешне, такая, што 200 тысяч лішнімі не будуць ніколі. Бяруць толькі сваіх, праверaных? Хто б стаў браць на работу 70-гадовую бабулю, у якой чатыры ўнукі? Дарэчы, сярод ліфцёраў толькі двое мужчын. Па камбінаце карціна такая ж. Вышэйшы камандны склад — тут большасць мужчын. Сярэдняе звяно — амаль цалкам лепшая (яна ж слабая) палова. Жалезнае выказванне т.Сталіна “кадры рашаюць усё” трэба злёгку змяніць — бабы рашаюць усё.

Сівы, вусаты, імпазантны ліфцёр, назавем яго Пятровіч, аказаўся талковым суразмоўцам. Ветэран камбіната, ён усё яшчэ перажывае за яго, але ўжо спакойна, з доляй іроніі. Неяк я ў сэрцах сказаў: маўляў, яны што, на сметнік працуюць? Пятровіч усміхнуўся:

— Штосьці цябе сёння заганялі... — памаўчаў. — А чаму так шмат макулатуры? Глядзі, людзі працуюць без перапынку, асабліва бабы, так? А чаму? Добра, норму гоняць, трэба зарабіць, гэта зразумела. А хто такія нормы ўстанаўлівае? Начальства. А ім навошта? Майстру важна, каб ты больш зрабіў. Большы аб’ём — ёсць прагрэсіўка, прэмія. У іх аклад, яны аб’ём далі — ім прэмія. А рабочы на здзелцы. Не выканаў, заляцеў па п’янцы — яму прэміі не будзе. Зразумеў?

— Ды гэта я даўно зразумеў. А адходаў чаму столькі?

— А машыны старыя, брак гоняць! А друкарам, ведаеш, колькі раней на брак працэнтаў давалі? Во-ой... Вось у вас крышкі робяць. Наробяць больш, чым тыраж, а ўсё роўна запішуць, і ўсім заплацяць, і сабе прэмію намалююць. Шмат крышак добрых выкідваў?

— Хапала.

— Вось! Усе працавалі, усе штосьці рабілі, план зрабілі, а крышкі — у макулатуру! Ды нікога гэта не хвалюе... Усім па ... Дурдом.

Вось, зноў дурдом. Штосьці часта яго тут узгадваюць. У наступным рэйсе Пятровіч развіў тэму ўглыб:

— Вось у цябе цялежка. А 50 гадоў таму таксама цялежкамі вазілі. На табе ўзровень тэхнікі, бяры, працуй...

— Няма грошай, — працягваў Пятровіч. — Няма і не будзе. Я з адной нарміроўшчыцай гутарыў. Дык яна сама і сказала: “Мы ў страту сабе працуем. Адкуль грошам быць?”

Добрая тэма: грошай няма, але яны адкуль-небудзь бяруцца. Бо вытворчасць не спыняецца, зарплата невялікая, аднак выплачваецца, затрымкі на 3—4 дні ўсяго. Загадка. Доўга я яе разгадваў. І правільны адказ чамусьці выходзіў адзін — банкаўскі крэдыт.

Калі разабрацца, то большая частка беларускіх прадпрыемстваў трымаецца на паверхні дзякуючы крэдытам як камерцыйных, так і дзяржаўных банкаў. Яшчэ летась грошай у краіне хапала. Нафтагазавых грошай. Нейкі час гэта дазваляла даказваць усяму свету, што ў нас тут “беларускі эканамічны цуд”, а беспрацоўных 1,5%. Цяпер вось адмяняюць ільготы. Не, тым, хто забяспечваў міф, грошай яшчэ дадуць. Для астатніх надышлі hard times, цяжкія часы. Як вядома, Балівар не вытрымае дваіх.

Кажуць, дзесьці ў Шабанах будуюць новы паліграфкамбінат. Гэта выдатна, калі гэта так. Але тут узнікае зусім іншая праблема.

У Маскву, у Маскву!

У лістападзе мінулага года на камбінат прыязджала група з тэлебачання. Штосьці здымалі, з кімсьці гутарылі. Аказалася, з намеснікам дырэктара. Вечарам паказалі сюжэт у навінах. Аб чым гаварыла намеснік? Аб тым, што ўсе выпускаюць танную камерцыйную прадукцыю, а камбінат устрымліваецца. Шмат увагі надаецца выпуску беларускай літаратуры, дый увогуле, сур’ёзным, пазнавальным кнігам. Вось, напрыклад, выходзяць маляўнічыя альбомы, прысвечаныя абласцям Беларусі, гісторыі. Карацей кажучы, такому паліграфічнаму прадпрыемству аналагаў у свеце няма. Вось гэта дакладна. Ідэалагічна вытрымаенае інтэрв’ю.

Слухаць гэта было і смешна, і сумна. Хаця тут ёсць і праўда. Але ёсць і няпраўда. Бо грузчык не горш за дырэктара ведае, што друкуе камбінат і для каго. Таму што кожны дзень грузчык возіць кніжкі з месца на месца, а потым загружае імі аўтафуры, якія едуць па ўсім тут вядомаму маршруту — у Расію, у Маскву. А калі транспарту няма (вадзіцелі адмаўляюцца — нявыгадна, камбінат мала плаціць), прадпрыемства ўпадае ў ступар.

Ні для каго тут не сакрэт, што асноўныя заказы ідуць з Масквы. Што калі б не гэтыя заказы, камбінат даўно б збанкрутаваў. Не было б работы, не было б грошай, было б паўтысячы беспрацоўных? Прадпрыемства надта прыкметнае, у цэнтры горада. Закрый яго — шуму будзе шмат. Значыць, падкормліваць яго крэдытамі? А далей што? Калі ў камбіната не будзе заказаў, ён проста будзе стаяць, — вось у чым асаблівасць друкавання кніг. Станкі, штаны, машыны можна адправіць на склад. Кнігі не адправіш, бо спачатку іх трэба надрукаваць, а, каб надрукаваць, патрэбна, каб іх заказалі.

Камбінат так і задумваўся: матэрыялы, сыравіна ідзе з іншых рэспублік СССР, а ў Мінску ўсё заканчваецца кніжкай. Так яно і цяпер. Кардон вязуць з Алексіна і Балахны, паперу, фарбы — таксама. Ну а заказы, адпаведна, з маскоўскіх выдавецтваў, ЭКСМО, АСТ, ды шмат іх там. Але справа ў тым, што расійскі кніжны рынак даўно жыве па рынкавым законе: што купляюць, то і друкуем, і заказваем менавіта гэта. Пры чым тут ідэалогія?

Неяк з майстрам Ленай мы вазілі с 2-га на 4 паверх чарговы маскоўскі заказ, здаецца, “Рублёўскую кухню” Аксаны Робскі. Пытаю:

— Зноў Масква? А чаму яны пруць нам свае заказы?

Свае ж камбінаты ёсць.

— Таму што ў нас танней.

— І рабочая сіла танней?

— І рабочая сіла.

— Выходзіць, мы краіна трэцяга свету, бананавая рэспубліка?

— Выходзіць! — здзіўлена засмяялася Лена, праўда, горка засмяялася. Таму што гэта “бананавасць” занадта дакладна адбіваецца на яе заробках. Невялікіх.

Што ж, гэтым усё і павінна было скончыцца. На “Беларусьфільме” здымаюць “Каменскую” і іншых, на паліграфкамбінаце друкуюць Аксану Робскі і Дар’ю Данцову. Танна. Было б зразумела, калі б на камбінаце стаяла суперсучаснае абсталяванне і дазваляла знізіць сабекошт да ніжэй ніжэйшага, што прыцягвала б заказчыка. Але тут усё роўна наадварот. Дапатопна, архаічна, таму і танна...

Што ж датычыць беларускай літаратуры, наменнік дырэктара, мякка кажучы, крыху перабольшыла. Памятаю 2—3 выпадкі масавага выпуску: “Беларускай мовы” і “Беларускай літаратуры”, што зразумела. Мільгануле аднойчы Ядвігін Ш., Купала і Адамовіч, хтосьці з новаспечаных літаратурных начальнікаў, прозвішча якіх я нават не чуў. Усё. Астатняе — ідэалогія чыстай вады, інакш кажучы, шмат ілюстрацый і поўная адсутнасць думак. Шыкоўныя выданні, якія пераказваюць дасягненні абласцей у будаўніцтве незразумела чаго. Прынцып просты: аблвыканкам дае грошы і заказвае, камбінат бярэ і друкуе. Як вы разумееце, гэта прадукцыя да рэальнага жыцця ніякіх адносін не мае.

Часткі цэлага

Сёння зноў зламаўся ліфт. Ён унутры цэха і прызначаны для падачы клею с першага паверха. Без клею машына працаваць не можа. Таму майстар пяшчотна ўпрошвае:

— Калі ласка, з’ездзіце, прывязіце.

І машыністы па-сяброўску просяць, усміхаюцца. А чаго мяне прасіць? У прынцыпе, я чалавек добры, слабых не крыўджу, абараняю. Ад моцных. Але вазіць усё роўна трэба. Па дарозе ўзгадваю Шапенгаўэра: “Жыццё зусім цярпімае, але наўрад ці вартае родавых пакут”.

У клееварцы я ўпершыню. Моцнае ўражанне. Не ад памяшкання, яно звычайнае, а ад жанчын, якія там працуюць. Яны неверагодных памераў, сапраўдныя мастадонты. Але добрыя, з гумарам.

— Штосьці ліфт доўга не рамантуюць, — паведамляюць.

— Відаць, электрыкі хрэновыя, — інфармую.

— Ды ліфт х...! 50 гадоў яму! Яму на пенсію трэба па інваліднасці! Першая група!

...Камбінат — акцыянернае таварыства. Калісьці выпусцілі акцыі, раздалі работнікам. Потым запахла вялікім “бенцам”. Адміністрацыя заклікала: дапамажыце роднаму прадпрыемству. Амаль усе здалі свае акцыі добраахвотна, а ліфцёрша Аня не захацела:

— Скулы ім! — адказала яна на маё пытанне: чаму?

— Ну і што вам плацяць па акцыях?

— Ноль цэлых хрэн дзесятых! Мы ж страт-ны-я!

Тады навошта было ўсё пачынаць? Абсалютна ўсё правільна вы зразумелі — для стварэння бачнасці нейкіх рэформ. Апрача назвы, нічога не памянялася.

...Едзем з першага паверха на чацвёрты. На другім спыняемся. Раптам заходзіць Дзіма, запіхвае пад ватнік кніжкі. Скраў. Потым прадасць за паўцаны скупшчыку на “кропцы”. На гарэлку ў Дзімы заўсёды ёсць.

Аднаму грузчыку не пашанцавала. Кніжка, якую ён выносіў, каштавала 2 тысячы, а штраф яму ўляпілі на 500 тысяч. Сапраўды, не пашанцавала, АБЭЗ праводзіў рэйд.

...Ніна рэжа кардон, забяспечвае крышачны ўчастак. Даўно за ёй назіраю. Спачатку не мог зразумець: псіхічна нездаровая, ці што? Бо яна працуе не горш за машыну, без спынення, аўтаматычна. У яе план: вось столькі тысяч лістоў кардону парэзаць за змену. Іначай яна атрымае мала. Думаю, што рацыю ўсё ж маю: Ніна ўжо, калі казаць жартуючы, не зусім нармальны чалавек. Яе такой зрабіла гэтая работа. Нейкая першабытна-цяжкая, яна выцягвае рэшткі жыццёвага соку. “Кобра”, — кажа пра яе Вася, які Ніну абслугоўвае. Ён ужо на пенсіі. П’е практычна кожны дзень, іншы раз да аслупянення, да страты пачуцця рэальнасці. Яго часта ловяць, але нават дадому не адпраўляюць. Адправіш, а хто будзе за яго працаваць? Няма каму.

Тут шмат такіх пенсіянераў. Хрыбет калектыву. Няма ім куды ісці. Нідзе яны не патрэбны і нікому. Але ж — сыдуць. Тады — усё?

...Па камбінаце даўно ходзяць чуткі: маўляў, ён дажывае апошнія дні. Быццам бы яго купяць расіяне, перабудуюць, прывядуць у боскі выгляд. І зробяць тут казіно, гатэль і начны клуб. Доля ісціны, магчыма, і ёсць. Камбінат пакрыху прадае свае плошчы. У некалькіх метрах ад яго ўзнікае чарговы гандлёва-выставачны комплекс. Кажуць, на расійскія грошы. Лагічна. Калі мы не жадаем прачынацца і нарэшце пачынаць жыць, як увесь астатні свет, за нас гэта зробяць іншыя. Гэта нават добра, можа, і мы прачнёмся.

А іначай атрымаецца дакладна па Венічку Ерафееве: “...Все равно пригвожденность, ко кресту ли, к трактирной ли стойке...”.

Сяргей ШАЎЦОЎ.

Народная Воля http://www.nv-online.info
29 ЧЭРВЕНЯ 2007 г.

АКТУАЛЬНА

Я хачу ўзяць крэдыт...

Многія людзі ўсё часцей і часцей сталі карыстацца паслугамі банкаў для атрымання крэдытаў. Праўда, апошнія "крэдытныя" навіны не могуць радаваць. Шмат у якіх банках сума крэдытавання змяншаецца, а працэнт наадварот павялічваецца.

Карэспандэнт "Народнай волі" вырашыў даведацца, у якім банку можна ўзяць найбольш прывабны крэдыт і колькі грошай дадуць, калі ён, напрыклад, мае сярэдні заробак чыстымі 500 тысяч рублёў.

— Пры такім заробку вы можаце ўзяць на тры гады альбо 5 мільёнаў 840 тысяч рублёў пад 18 працэнтаў, альбо 3070 долараў ЗША пад 12 працэнтаў, альбо 2310 еўра пад 11 працэнтаў (у сакавіку давалі 2400 еўра), — у рэжыме аўтаадказчыка адказвае мне дзяўчына з даведачнага бюро **"Белагрампрамбанка"**.

— Пяць мільёнаў рублёў пад 17 працэнтаў, — інфармуюць у **"Пріорбанку"**. — Праўда, вам спатрэбіцца даведка аб заробку не за тры апошнія месяцы, а за паўгода. Альбо можаце ўзяць 1860 долараў пад 15 працэнтаў (у сакавіку давалі пад 13 працэнтаў). Еўра не выдаём...

— Чатыры мільёны пад 17 працэнтаў на ваш заробак, — далей змяншаюць суму ў **"Беларусбанку"**.

— Толькі тры мільёны пад 17 працэнтаў, — коратка, аднак ясна тлумачаць у **"Белзнешэканамбанку"**.

Дык чаму банкі змяншаюць памер крэдытаў ды павялічваюць працэнты, хоць нашы дзяржаўныя банкіры робяць аптымістычныя заявы адносна стабільнасці фінансавага рынку?

— Разумееце, рэсурсы многіх банкаў выкарыстоўваюцца для рэальнай эканомікі (прадпрыемстваў), — кажа экс-старшыня Нацыянальнага банка Беларусі **Станіслаў БАГДАНКЕВІЧ**. — У нас за мінулы год даўгі эканомікі банкам павялічыліся на 57 працэнтаў, а гэта вельмі шмат у той час, як нацыянальны прадукт павялічыўся толькі на 10 працэнтаў. Гэта значыць, што эканоміка неэфектыўная і няма звароту крэдытаў. Гэта я мяркую ўскосна, бо даўгі павінны расці на ўзроўні росту прадукту. Напрыклад, калі я ўзяў пазыку больш як на 10 працэнтаў, то і прадукту павінен выдаць на столькі ж больш. Натуральна, што ў нашай сітуацыі крэдытамі хутчэй за ўсё замяшчаецца непрададзеная прадукцыя. Неэфектыўныя прадпрыемствы бяруць і бяруць у банкаў крэдыты, туды рэсурсы і ідуць. Аднак, па вялікім рахунку, пакуль не павінна быць праблем з атрыманнем рублёвых крэдытаў для фізічных асоб. Іншая справа, што Нацыянальны банк павысіў на адзін працэнтны пункт стаўку рэфінансавання, а гэта азначае, што працэнт крэдыту для людзей зараз больш высокі.

— Многія людзі задаюцца пытаннем, як лепш браць крэдыт: у беларускіх рублях ці ў валюце? Калі ў валюце, то меншы працэнт...

— Я таксама не ўпэўнены, што лепш браць у беларускіх рублях. Справа ў тым, што ў гэтым выпадку трэба спадзявацца на вялікую інфляцыю альбо абвал рубля, і, магчыма, менавіта з-за гэтага прысутнічае невялікая паніка. Аднак у гэтым годзе я не чакаю такога абвалу рубля, бо цэны на сырую нафту ў нас застаюцца на ўзроўні мінулага года. Газ таксама пакуль даецца ў крэдыт, таму пакуль што нейкіх асаблівых знешніх прычын для хвалявання няма.

— Крэдыт пад 17—18 працэнтаў — гэта не зашмат?

— Працэнтны крэдыт у розных краінах заўсёды параўноўваецца з узроўнем інфляцыі. Калі інфляцыя ў Германіі, здаецца, 2,2 працэнта плюс маржа — 3 працэнты, то можна даваць крэдыт пад 5 працэнтаў. Калі чакаецца, скажам, 10 працэнтаў, то ў такім выпадку крэдыт даецца пад 13 працэнтаў. У нас, відаць, у апошні час дае аб сабе знаць рост цэн. Акрамя таго, ёсць яшчэ адна праблема. Многія банкі робяць так, што працэнтная стаўка ў іх здаецца заніжанай, але ў дамовах устанаўліваюцца таксы за розныя дадатковыя паслугі (абналічванне, пералік і г.д.), у выніку чаго працэнт аказваецца зноў-такі высокі. У Расіі, дарэчы, зараз прымаецца закон, згодна з якім ніякіх дадатковых грашовых пабораў, акрамя працэнтнага крэдыту, няма.

Алесь СІВЫ.

ГУЧНАЯ СПРАВА

Кошт жыцця банкіра — сем машын і 10 тысяч долараў

У справе забойства мінскага банкіра Аляксандра ЛІСНІЧУКА хутка будзе пастаўлена кропка.

Нагадаем, што Аляксандр Ліснічук — кіраўнік праўлення "Комінвест" і старшыня савета дырэктароў АКБ "Белбізнесбанк" — быў застрэлены снайперскай куляй 11 мая 1993 года. У Мінску, у цэнтры горада — каля магазіна "Ромашка" на былым праспекце Машэрава. Забойства адбылося, калі банкір выйшаў з офіса і садзіўся ў свой аўтамабіль. Снайпер чакаў ахвяру на будаўнічай пляцоўцы кафэ.

"Працавалі прафесіяналы", — канстатавалі затым сілавікі, якія знайшлі на месцы "лёжкі" снайпера карабін з аптычным прыцэлам.

Асноўная версія, якую на той час вылучыла следства, — забілі канкурэнты — у нейкім сэнсе сёння знайшла сваё пацвярджэнне.

Па паведамленні расійскай газеты "Коммерсантъ", днямі ў Маскоўскі гарадскі суд паступіла крымінальная справа ў адносінах да членаў "кінгісепскай" злачыннай групоўкі, якая спецыялізавалася на заказных забойствах. Судзіць будуць першапачатковы склад банды — як мяркуецца, яе кіраўніка Ірмана Ільясава і восем яго "падначаленых". Дзевяць чалавек з гэтай групоўкі ўжо асуджаны вясной. У іх багатым "паслужным спісе" фігуруе і забойства Аляксандра Ліснічука.

"Адзін з лідэраў групы, былы баксёр Сяргей Фінагін ("Фін"), пацвердзіў следству інфармацыю, што банда была створана ў 1992 годзе ў Маскве на базе ахоўнага прадпрыемства "Перевал", якое ўзначальваў жыхар Кінгісепа Ірман Ільясаў, — піша "Коммерсантъ". — Ахова ад бандыцкіх "наездаў" была патрэбна стрыечнаму брату спадара Ільясава Рыгору (Насіру) Сафіеву. Той кантраляваў цэлую групу фірм — "Пратон", "Віцязь", "Конці", "Цэзар", якія былі заняты ў розных сферах дзейнасці... Праз нейкі час група ў складзе Валянціна Лапічава, Аляксея Заздраўнага, Аляксандра Іванова, Андрэя Абрамава, Альберта Фроліна, Эдуарда Зайцава і Аляксандра Сухарава пад кіраўніцтвам Ірмана Ільясава і Сяргея Фінагіна адправілася ў Мінск, каб выканаць новы заказ — забойства кіраўніка праўлення канцэрна "Камінвест" Аляксандра Ліснічука. Як расказалі падчас следства былыя калегі банкіра, апошні восенню заключыў дамову з фірмай "Віцязь" аб прадастаўленні "Белбізнесбанкам" крэдыту ў суме 2 мільярды рублёў пад пастаўкі ў Беларусь нафтапрадуктаў. Для ажыццяўлення праекта спадар Сафіеў стварыў пасрэдніцкую фірму "Пратон", а само пагадненне было ўзгоднена з Нацыянальным банкам Беларусі. Аднак пасля пералічэння грошай фірме "Віцязь" нафтапрадукты ў краіну так і не пайшлі. Аляксандр Ліснічук быў вымушаны выехаць у Маскву, дзе сустракаўся з кіраўніцтвам "Віцязя" і выказаў свой намер скасаваць заключанае пагадненне. Аднак зрабіць гэта не паспеў. 11 мая 1993 года ў Мінску некалькімі стрэламі з карабіна банкір быў забіты. Як высветліла следства, страляў у яго Валянцін Лапічаў, а астатнія члены групоўкі забяспечвалі прыкрыццё і вялі назіранне. Па вяртанні ў Маскву кожны з членаў банды атрымаў у якасці ўзнагароды па аўтамабілі "ВАЗ", а Ірман Ільясаў і Сяргей Фінагін — па 5 тысяч долараў. Заказчыкам гэтага злачынства ў справе фігуруе Рыгор Сафіеў".

Дарэчы, сам Сафіеў пакаранні ў судзе даць ужо не зможа. У 2002 годзе ён быў забіты невядомым у ЗША...

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

СКОРБЬ

Он боролся за права всех ликвидаторов

В Витебске умер один из инициаторов создания общественного объединения "Ликвидатор", инвалид-чернобылец Николай Шинковский. Ему не было и шестидесяти...

— Сердце не выдержало, — вздыхает председатель создаваемой организации Александр Волчанин. — Николай все так близко принимал к сердцу, так переживал за всех, был нетерпим к несправедливости. Закон об отмене льгот еще не был подписан Лукашенко и тем более не вступил в законную силу, а местные чиновники уже отказали Шинковскому в льготной санаторной путевке. Он так разволновался. Собирался в суд идти... А сердце больное, вот и не выдержало. Довели человека своими законами и отношением.

Николай один из первых предложил создать организацию "Ликвидатор". Два года назад умерла его жена, дети уже взрослые, он жил один, общественная жизнь занимала все его свободное время. Горел, отстаивая права других. Говорил: мы создадим организацию, которая на деле будет бороться за права ликвидаторов, инвалидов-чернобыльцев. В Беларуси де-юре подобные организации и фонды как бы есть, а де-факто... Что они делают? У ликвидаторов забрали почти все льготы, и никто слово против не сказал, никакой акции не провел. Голос подала только одна организация — "Дети Чернобыля". А где все остальные?..

19 мая Николай Шинковский присутствовал на учредительной конференции общественного объединения "Ликвидатор". Его выступление было эмоциональным и запоминающимся. Весной 1986 года он оказался в эпицентре чернобыльской трагедии. Доктор Шинковский был командиром особой военной медицинской роты заместителя министра обороны СССР. 2 мая 1986 года он прибыл в Чернобыль. В последние годы часто болел, месяцы, проведенные в чернобыльской зоне, напоминали о себе болями в сердце, изменениями в щитовидной железе, проблемами с желудком.

— Николай Шинковский был основным учредителем "Ликвидатора", — говорит Александр Волчанин. — Он так и не дождался регистрации организации, к созданию которой приложил столько сил. Мы надеемся, что до 12 июля Минюст нам даст ответ. Хотя теперь непонятно, что вообще будет с организацией. Может, ввиду смерти Николая Минюст нас и не зарегистрирует. Но ведь все учредители — ликвидаторы, некоторые перенесли операции на щитовидке, болеют. Не дай Бог с кем-то еще что-либо случится... Так нас и год можно регистрировать. А членами нашей организации захотели стать известные в Беларуси люди, много бывших военных. Мы хотим наладить диалог с чиновниками, парламентариями. Теперь в память о Николае Шинковском мы обязаны зарегистрировать общественное объединение "Ликвидатор".

Ольга ГРИНЕВИЦКАЯ.

Мінск без кіёскаў?

Санэпідэмслужба прапаноўвае прыбраць з мінскіх вуліц усе камерцыйныя кіёскі. Як паведаміў БелаПАН кіраўнік Мінскага гарадскога цэнтра гігіены і эпідэміялогіі, галоўны санітарны ўрач сталіцы Фёдар Германовіч, прычынай для гэтага паслужыў нездавальняючы стан прылеглых тэрыторый гандлёвых кіёскаў. На думку галоўнага санітарнага ўрача горада, "парадак заўсёды павінен быць як унутры кіёска, так і звонку, а яго на сённяшні дзень няма".

"Кіёскі маюць права на жыццё пры ўмове выканання ўсіх патрабаванняў. Павінны быць, па меншай меры, павільёны з каналізацыяй, як гэта належыць", — падкрэсліў Ф.Германовіч. Да таго ж, на яго думку, кіёскі *"псуюць выгляд горада"*.

Старшыня савета Рэспубліканскага грамадскага аб'яднання (РГА) "Перспектыва" Анатоль Шумчанка, каментуючы прапанову кіраўніка Мінскага гарадскога цэнтра гігіены і эпідэміялогіі, заявіў: *"Мы бачым, што ў наяўнасці спроба знішчэння дробнарознічнай гандлёвай сеткі ў горадзе Мінску. Але ж гэтая форма гандлю добра сябе зарэкамендавала: у кіёску атаварваюцца і міністры, і рабочыя. У 2003 годзе мы ўжо змагаліся за захаванне кіёскаў. Тады іх перанеслі на прыпыначныя пункты, далей ад магазінаў"*. На думку лідэра "Перспектывы", прапанова аб ліквідацыі дробнарознічнай сеткі ў Мінску з'яўляецца вынікам *"пратэкцыянісцкай палітыкі ўладаў у дачыненні да буйных гандлёвых прадпрыемстваў"*.

А.Шумчанка лічыць, што магчымае рашэнне аб закрыцці кіёскаў можа не толькі насіць эканамічны і сацыяльны характар, але і *"закране палітычную частку пытання"*. На яго думку, мінчане гэтае рашэнне не падтрымаюць. *"Рабочы ў Заводскім раёне пасля цяжкага працоўнага дня ў кіёску каля прадпрыемства можа набыць цыгарэты, ваду або піва. А куды ён пойдзе, калі ўсё гэта закрыюць, бо ў гэтых раёнах магазіны не на кожным кроку размешчаны?"* — задаўся пытаннем А.Шумчанка.

Эксперты лічаць, што ўлады ведаюць адказ на гэтае пытанне і ўсімі магчымымі спосабамі лабіруюць інтарэсы буйных гандлёвых сетак, якія ў апошнія гады ўзялі пад свой кантроль сталіцу. Менавіта ў іх інтарэсах і прымаюцца рашэнні аб спыненні дробнага гандлю. Бо ўсім зразумела: калі нейкі гаспадар кіёска развёў антысанітарыю, то менавіта яго і трэба пазбавіць ліцэнзіі. Чаму ж закрыць збіраюцца ўсіх?..

Калі ідзе размова пра неабходнасць каналізацыі, то чаму не выносіцца такое ж патрабаванне адносна кіёскаў дзяржаўнай сістэмы "Саюздрук"?..

Такім чынам, прыкрываючыся "правільнымі словамі", на самай справе лабіруюцца інтарэсы буйных гандляроў. Ці выстаіць дробны бізнес пад такім націскам?

Марына СЯЛЬЦОВА.

ЧУЛІ?

Улады ўзяліся за камп'ютэрныя сеткі

Услед за спадарожнікавымі антэнамі і кандыцыянерамі мінскія ўлады аб'явілі "паляванне" на лакальныя камп'ютэрныя сеткі, якія праведзены ў жылых дамах.

Нагадаем, што "пазбаўленне" грамадзян благаў цывілізацыі распачалося з таго, што рашэннем Мінскага выканаўчага камітэта было загадана зняць спадарожнікавыя антэны з фасадаў жылых дамоў. Абгрунтаванасць рашэння была проста "жалезнай": маўляў, неэстэтычна гэта... Хаця многія звязвалі з'яўленне такога рашэння з больш празаічнай прычынай. Як вядома, у хуткім часе з тэрыторыі Польшчы распачне вяшчанне незалежнае спадарожнікавае тэлебачанне, і для таго, каб людзі, не дай Бог, не глядзелі "няправільныя" перадачы, пажадана, каб спадарожнікавых антэн у іх наогул не было.

Адначасова па прычыне "неэстэтычнасці" з фасадаў дамоў былі паздыманы і кандыцыянеры. І вось чарга дайшла і да лакальных камп'ютэрных сетак. Супрацоўнікі ЖЭСаў сцвярджаюць, што камп'ютэрныя сеткі псуюць канструкцыю будынка і могуць прынесці небяспеку людзям. Маўляў, могуць узнікнуць пажары з-за неправільнага падключэння да электраправоду.

Для таго, каб "узаконіць" лакальную камп'ютэрную сетку, трэба звяртацца ў Міністэрства сувязі і камітэт па архітэктуры. Але на сённяшні дзень у Беларусі няма нарматыўна-прававой базы для таго, каб зарэгістраваць сетку. Таму законных лакальных камп'ютэрных сетак у жылых дамах няма і проста не можа быць. Самі ж адміністратары ўпэўненыя, што рэгістраваць сеткі будзе надзвычай складана. Да таго ж, сетка можа быць крыніцай прыбытку, які пасля рэгістрацыі пачне абкладацца падаткам.

Думаецца, што не прыбытак ад камп'ютэрных сетак хвалюе адказных чыноўнікаў і ідэолагаў. Зразумела ўсім, што карыстальнікі камп'ютэрных сетак маюць магчымасць абменьвацца любой, нават "забароненай" інфармацыяй. А гэта ў наш час — вялікая небяспека.

Антон ВІТАЛЬЕЎ.

Охота пуще неволи

Прокуратурой Витебской области по материалам подразделений по борьбе с экономическими преступлениями УВД и Лепельского РОВД возбуждено уголовное дело в отношении директора Березинского биосферного заповедника.

Директор заповедника подозревается в том, что в период с июня по сентябрь прошлого года разрешил проведение охоты в запрещенное время. Урон, нанесенный государству в результате подобных действий, оценивается в 20,5 млн рублей, сообщает пресс-служба МВД.

Цяжкая праца беларускіх жанчын

За апошнія тры гады на тэрыторыі Масквы і Маскоўскай вобласці выяўлена каля 1200 беларускіх жанчын, якія аказвалі секс-паслугі. Пра гэта паведаміў намеснік міністра ўнутраных спраў Беларусі Сяргей Гурэеў.

Ён таксама адзначыў, што каля 20% зніклых беларускіх грамадзян — гэта дзяўчаты, якія працуюць у "адпаведных нелегальных падраздзяленнях".

У милиции появятся скутеры

Кроме автомобилей и велосипедов, в арсенале столичной милиции появятся скутеры. Этот вид транспорта планируется использовать во время несения службы на Цнянском водохранилище.

Как сообщил агентству "Минск—Новости" командир седьмой роты полка патрульно-постовой службы милиции ГУВД Мингорисполкома Георгий Шахрай, скутеры во многом повысят мобильность милицейских патрулей, призванных обеспечивать безопасность отдыхающих на береговой линии водохранилища и в лесном массиве.

ПРАТЭСТ

Памылка ці правакацыя?

Студэнты і выкладчыкі Гродзенскага універсітэта бароняць былую студэнтку Маргарыту Царан

20-гадовую дзяўчыну асудзілі на чатыры гады зняволення за пакупку марыхуаны вагой 0,28 грама, і зараз яна ўжо знаходзіцца ў жаночай калоніі ў Гомелі. Але за Маргарыту зараз уступіліся больш за сто студэнтаў Гродзенскага ліцэя і Гродзенскага дзяржаўнага універсітэта, якія накіравалі Аляксандру Лукашэнку, генеральнаму пракурору Пятру Міклашэвічу, старшыні Вярхоўнага суда Алегу Сукалу адпаведны ліст з просьбай вызваліць дзяўчыну. Падпісанты звароту лічаць, што прысуд былой студэнтцы універсітэта несправядлівы, а крымінальная справа супраць яе — вынік памылкі альбо правакацыі. Справа ў тым, што менавіта міліцыянеры папрасілі Маргарыту купіць наркотык, нібыта для раскрыцця злачынства.

На судзе былую студэнтку абараняла разам з адвакатам яе маці Валянціна. Паводле яе слоў, мэтай міліцыі было выкрыць універсітэцкага выкладчыка, які прадаваў наркотыкі, і Маргарыту проста выкарысталі: *"У нас вельмі вялікае пытанне наконт гэтага выкладчыка. Здзіўляе нахабства — чалавек прапагандуе, чалавек расказвае студэнтам-першакурснікам пра пазітыўнае ўздзеянне наркотыкаў, прадае, дае потым "праўдзівыя" паказанні следчаму — і... знікае"*.

Выкладчык права Андрэй Здасюк, сапраўды, знік, а пад суд трапіла студэнтка, якую пасадзілі на чатыры гады.

Дарэчы, гэта не першы скандал на Гродзеншчыне, які звязаны з правакацыяй, накіраванай на набыццё наркотыкаў. Як у свой час паведамляла "Народная воля", аднойчы на прыём да высокага міліцэйскага начальніка прарвалася жанчына, якая скардзілася на тое, што адзін міліцыянер угаварыў ейную дачку купіць "наркадозу" (гэты самы міліцыянер нейкі час заляцаўся да дзяўчыны), а ягоныя калегі арыштавалі яе, як кажуць, на месцы злачынства. У выніку міліцыянеры паставілі "галачку" аб раскрыцці... Высокі начальнік тады паабяцаў разабрацца ў сітуацыі. Як ён там разбіраўся, нам невядома, але правакацыі, відаць, не скончыліся.

Ігар МАРОЗАЎ.

СТАЛІЦА

Упершыню пасля рэвалюцыі ў Мінску будзе пабудаваны касцёл

Парафія св. Яна Хрысціцеля, што дзейнічае ў мінскім мікрараёне "Серабранка", па рашэнні Мінгарвыканкама атрымала дазвол на пабудову касцёла.

На выдзеленай пад будаўніцтва пляцоўцы пачалі рыць катлаван пад падмуркі касцёла, які мае стаць першым новазбудаваным касцёлам у горадзе з часу рэвалюцыі 1917 года.

Да таго, як на будпляцоўцы з'явілася цяжкая тэхніка, вакол яе была ўсталявана агароджа, перасаджаны дрэвы і зняты верхні слой глебы. На ўсталяванне агароджы было выдаткавана 18 млн 900 тыс. беларускіх рублёў, а перасадка дрэваў абышлася ў 26 млн 560 тыс. беларускіх рублёў. Кошт землярыйных работ складае 51 млн 640 тыс. бел. рублёў, і ўжо падпісана дамова на ўстаноўку свайнага поля. Паводле каштарыса, затраты на выкананне гэтай працы складуць 286 млн рублёў.

Будаўніцтва святыні адбываецца побач з капліцай, якая з'явілася ў "Серабранцы" пяць гадоў таму. Тады, як і цяпер, будаўніцтва вялося пад кіраўніцтвам і намаганнямі пробашча парафіі кс. Ігара Лашука, Серабранкаўскага дэкана. Касцёл — гэта не толькі будынак. Касцёл — гэта перш за ўсё супольнасць вернікаў, якія актыўна моляцца ў інтэнцыі будаўніцтва новай, такой доўгачаканай, святыні і, чым могуць, дапамагаюць.

Марына СУРЫК.

ЗАКУЛІССЕ

Колькі ў каго рэзідэнцый...

У прэзідэнта ЗША ёсць толькі адна загарадная рэзідэнцыя — у Кэмп-Дэвідзе. Прэмьер-міністр Англіі таксама мае толькі адну загарадную рэзідэнцыю — ў Чэкерсе... У гэтым сэнсе беларускі кіраўнік больш багаты чалавек.

Тыдзень таму ў СМІ загаварылі пра рэзідэнцыю ў Петрыкаўскім раёне. Як высветлілася, пасля хакейнага матчу з прадстаўнікамі расійскай сталіцы Аляксандр Лукашэнка аднаўляць сілы накіраваўся менавіты туды, на бераг ракі Прыпяць. Пра гэтую рэзідэнцыю вядома толькі тое, што яна ўяўляе сабой двухпавярховы асабняк з тэніснай пляцоўкай, баняй і аграмаднай прасторай для шпацыру і рыбалкі. Краявіды, кажуць, выдатныя.

Як вядома, у Аляксандра Лукашэнкі маюцца дзве рабочыя рэзідэнцыі ("Заслаўе-1" і "Заслаўе-2"), дзяржаўная рэзідэнцыя "Віскулі" ў Белавежскай пушчы, а таксама жылая рэзідэнцыя "Дразды" — інакш кажучы, дом прэзідэнта. У дапаўненне да гэтага ў канцы 1990-х былі абсталяваны і адноўлены яшчэ дзве загарадныя рэзідэнцыі. Адна на месцы былога лецішча Пятра Машэрава на беразе ляснога возера Плаўна, другая — "Азёрны", на месцы былога лецішча савецкага маршала Цімашэнкі ў Астрашыцкім гарадку. Ёсць яшчэ ўрадавая рэзідэнцыя на вуліцы Фрунзе ў Мінску. Але два апошнія адрасы, а таксама рэзідэнцыі каля Заслаўя, як правіла, выкарыстоўваюцца для прыёму высокіх замежных гасцей. Іранская дэлегацыя, напрыклад, жыла ў Заслаўі, маскоўская — у будынках на Фрунзе.

Дарэчы, свае рэзідэнцыі для гасцей і для адпачынку маюць таксама кіраўнікі ўсіх беларускіх абласцей. Прэзідэнцкія нумары таксама створаны ў беларускіх санаторыях у Туапсэ і Сочы. Але Аляксандр Лукашэнка ў іх, як правіла, не жыве, аддаючы перавагу больш дарагім атэлям.

Алег СНОЎ.

ВОКРУГ СКАНДАЛА

Дело «о подкупе игроков»

Три года назад спортивное издание "Прессбол" на основании имеющихся у него аудиозаписей рассказала, как осенью 2003 года на базу в Стайки, где к отборочным матчам чемпионата Европы готовилась команда Беларуси, приехал посредник из числа бывших футболистов национальной сборной. На беседу были приглашены несколько игроков. Суть беседы — деньги в обмен на нужный результат в матчах белорусов с чехами и молдованами.

Самые активные ставки в тот период у букмекеров были — победа чехов в Минске с разницей в два мяча и проигрыш белорусов в Молдове с разницей в один. И — о, чудо! Так и случилось.

В феврале 2005 года фактические материалы были переданы главным редактором "Прессбола" в прокуратуру, чуть позже было возбуждено уголовное дело по статье 253 ("Подкуп участников и организаторов профессиональных спортивных соревнований и зрелищных коммерческих конкурсов").

Дело "о подкупе игроков" то закрывалось, то открывалось, но затем снова тормозилось. А закончилась история тем, что, как мы уже сообщали, старший следователь по особо важным делам Александр Алейников в 38 лет был отправлен на пенсию.

Дело "о подкупе игроков" национальной сборной, возбужденное еще в 2005 году, фактически уже было расследовано. И, по словам Александра АЛЕЙНИКОВА, уже год назад его можно было передавать в суд.

"Напрямую никаких указаний не было, но в то же время давали понять: если дело будет передано прокурору для дальнейшего направления в суд, то до суда оно все равно не дойдет, — рассказывает бывший следователь. — *Намекали, что в таком случае дело будет направлено для производства дополнительного расследования по любым мало-мальским основаниям. Хотя на совещании в МВД с нами согласились, что состав преступления у гражданина Ш. (главного фигуранта дела) имеется и дело надо передавать в суд. Хотя бы для того, чтобы пресечь практику подкупа игроков. Но после этого наш отдел расформировали, меня отправили на пенсию, а дело я передал руководителю".*

Футболисту Ш., которому по статье грозило несколько лет тюрьмы, даже не избрали меру пресечения в виде заключения под стражу, и сейчас, по некоторой информации, он находится за пределами Беларуси. Не исключено, что за его плечами стоит некий высокий покровитель.

"Во время следствия появлялась информация и по другим фактам "сдачи" игр белорусскими командами из более раннего периода, — продолжает Александр Викторович. — *Но для того, чтобы не распыляться, мы изучали только те обстоятельства, которые указывались в статье "Операция "Крот" в "Прессболе". Там указываются основные подозрения в адрес двух матчей сборной (Беларусь—Чехия и Молдова—Беларусь) и матчей с участием гродненского "Немана" и солигорского "Шахтера". По поводу последних могу сказать, что, по моему мнению, это больше журналистские домыслы. Ничего серьезного, нуждающегося в дальнейшей проверке, мы не нашли. А на двух матчах с участием сборной на самом деле сыграла ставка "черного" тотализатора. Скажем так, если организационные расходы на подкуп и т.д. у организаторов этого тотализатора составили, ну, допустим, около 50 тысяч долларов, то прибыль получилась около полумиллиона "зеленых". Корни же тянутся из России".*

Итак дело "о подкупе игроков" еще не закрыто. Будет ли оно передано в суд? Это уже отдельный вопрос.

Александр НИКАНОРОВ.

МАЗАІКА

На драфце Нацыянальнай хакейнай лігі беларускія хакеісты не былі выбраны заакіянскімі клубамі.

30 клубаў лігі выбіралі маладыя хакейныя таленты, і ў папярэднім спісе скаўцкіх службаў былі два прозвішчы беларусаў: форварда мінскай "Юности" Андрэя Стася і абаронцы "Гомеля" Дзмітрыя Корабава.

За сем раундаў (211 выбараў) драфта ніводная з каманд не назвала прозвішчы беларускіх хакеістаў.

***

Беларускія атлеты заваявалі два сярэбраныя і адзін бронзавы медалі на этапе серыі Гранпры па вольнай барацьбе ў нямецкім Лейпцыгу.

***

У паўабаронцы нацыянальнай зборнай Беларусі і лонданскага "Арсенала" Аляксандра Глеба ў бліжэйшы час могуць узнікнуць складанасці з тым, каб патрапіць у асноўны склад англійскага клуба.

Брытанская каманда, пасля таго як развіталася са сваім шматгадовым лідэрам Анры, збіраецца набыць іграка французскага "Ліёна" Флорана Малуда, за якога маюць намер выкласці 17 мільёнаў фунтаў стэрлінгаў.

Акрамя таго, "Арсенал" зацікавіўся паўабаронцам італьянскай "Ромы" Альберта Аквілані.

Алесь ЖУК.

ВНЕ ИГРЫ

Шкура неубитого медведя

*Пока даже не назначен исполком Федерации футбола Беларуси, где будет рассмотрен вопрос об отставке либо неотставке главного тренера национальной сборной Юрия Пунтуса, а в околофутбольных кулуарах уже начали делить якобы освободившееся кресло. Называются и два претендента на этот пост — **Анатолий БАЙДАЧНЫЙ** и **Михаил ВЕРГЕЕНКО**.*

На наш взгляд, обе кандидатуры крайне неудачны, поэтому можно только догадываться, откуда пошли слухи.

Михаил Вергеенко уже дважды входил в одну и ту же реку — возглавляя сборную в 1992—1993 и 1997—1999 годах. "Второе пришествие Михаила Вергеенко", — возвещали в то время заголовки газет о повторном назначении Михаила Никифоровича, но звезд с неба ни он, ни команда под его руководством не нахватали ни в первый раз, ни во времена "второго пришествия". Вот скандалы в сборной — это было, хотя для белорусских футболистов-сборников это уже становится менталитетом.

Согласен и — главное — способен ли вице-председатель Белорусской федерации футбола оставить место футбольного функционера и заняться творческим процессом — очень большой вопрос.

Впрочем, персона **Анатолия Байдачного** еще более противоречивая. Ведь именно его в 2005 году сменил **Юрий Пунтус.** Говорят, что Анатолий Николаевич тогда сильно обиделся. Команда играла с перепадами, но отдельными играми сборная радовала и душу, и глаз. Время немного сгладило обиды. Уже вскорости Анатолий Байдачный был замечен на играх сборной в VIP-ложе рядом с председателем БФФ **Геннадием Невыгласом,** что, не исключаем, и дает повод некоторым считать кандидатуру Байдачного одной из возможных на пост главного тренера.

Если бы не недавний скандал с "Даридой", когда глава ждановичского клуба Владимир Делендик отправил Анатолия Николаевича в отставку.

Напомним, что еще накануне футбольного сезона Анатолий Байдачный заявил о том, что он отказался от четырехлетнего контракта с китайским клубом "Тяньцзинь" на сумму в полтора миллиона долларов и подписывает соглашение о работе с "Даридой". Но не успел белорусский чемпионат дойти и до экватора, как **Владимир Делендик** дал наставнику своего клуба отставную, при этом публично заявив: *"Основная причина оставки — полный развал команды. Перед тем как отправить тренера в отставку, я собрал игроков и выслушал, что они о нем думают. И во время нашей беседы понял, почему практически самая высокооплачиваемая команда в Беларуси занимает 12-е место среди 14 клубов. Есть ряд игроков, которые получают пять тысяч долларов. И сам главный тренер получал больше, чем в сборной Беларуси... В команде нездоровый микроклимат. Во время матча в Витебске Анатолий Байдачный оскорблял не только футболистов, но и врачей, и массажистов. Оскорблял такими словами, что найти даже трудно. Ребята мне говорили: "Владимир Викторович, мы же с вами контракт подписали, а не с Байдачным".*

Анатолий Николаевич сейчас на самом деле без работы, Михаил Никифорович продолжает трудиться в БФФ, Юрия Иосифовича Пунтуса тоже пока никто не увольнял, хотя сам он на днях написал заявление об отставке. Ясно одно — чем ближе исполком, тем сильнее будут подогреваться слухи.

Алесь СИВЫЙ.

РАКІРОЎКА

Юрый Пунтус вяртаецца «на кругі свая»

Напрыканцы мінулага тыдня галоўны трэнер зборнай Беларусі Юрый Пунтус вырашыў сам напісаць заяву аб сваёй адстаўцы. У мінулы панядзелак ён ізноў узначаліў сталічны клуб МТЗ-РІПО.

Нагадаем, што пасля двух пройгрышных матчаў зборнай Беларусі з камандай Балгарыі шмат хто загаварыў аб хуткай адстаўцы Юрыя Пунтуса. Аднак кіраўнік Асацыяцыі "Беларуская федэрацыя футбола" Генадзь Нявыглас пагутарыў пасля гульняў з трэнерам і адстаўку не прыняў.

Усё павінна было вырашацца на выканкаме Федэрацыі ў пачатку ліпеня, аднак Юрый Іосіфавіч вырашыў не чакаць "з мора надвор'я". І сам напісаў заяву аб звальненні.

Тым больш што ў МТЗ-РІПО, дзе Юрый Пунтус працаваў з лістапада 2004-га па лістапад 2006-га, яго ўжо чакалі.

Як паведамляе прэс-служба "трактарыстаў", былому настаўніку клуба Андрэю Зыгмантовічу будзе прапанавана аналагічная пасада ў літоўскім "Каўнасе".

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

СЛЫШАЛИ?

За олимпийскую медаль будут давать квартиру в Минске

Белорусские спортсмены — призеры Олимпиады-2008 в Пекине получат в подарок квартиры в Минске. Об этом на пресс-конференции в белорусской столице по поводу Международного олимпийского дня сообщил первый вице-президент Национального олимпийского комитета Беларуси Геннадий Алексеенко.

По его словам, НОК заключил договор с одним из своих партнеров. Согласно условиям соглашения, спонсор предоставит 20 квартир в столице для призеров Игр-2008.

На вопрос о том, как поступать в том случае, если Олимпийскую награду завоюет экипаж-восьмерка в академической гребле, Геннадий Алексеенко ответил: "Одно призовое место — одна квартира". То есть одну квартиру придется делить на 9 человек, ведь, кроме восьми гребцов, в лодке находится еще и рулевой.

Помимо квартир, белорусские олимпийские призеры получат призовые деньги. Указом Александра Лукашенко суммы вознаграждений увеличены. Чемпионы 2008-го и 2010 годов получат по 100 тысяч долларов США, серебряные призеры — по 50 тысяч, бронзовые — по 30 тысяч.

На вопрос о медальном плане на пекинскую Олимпиаду первый вице-президент НОК ответил, что жесткой нормы нет. Есть пожелание выступить не хуже, чем на предыдущих Играх в 2004-го в Афинах, когда было завоевано 15 наград. По мнению Геннадия Алексеенко, потенциал белорусских спортсменов позволяет рассчитывать на такой показатель.

Игорь МОРОЗОВ.

ИЗ ПЕРВЫХ УСТ

"Готовы ли вы возглавить национальную сборную?" — обратился, следуя за народной молвой, корреспондент "Народной воли" к двум новым "назначенцам".

Анатолий БАЙДАЧНЫЙ:

— Сегодня возглавить сборную я пока не готов. А вообще, когда что-то будет, тогда можно и поговорить. Чего раньше времени делить шкуру неубитого медведя?

— Чем вы сейчас занимаетесь?

— Чем можно заниматься после отставки? Отдыхаю, телевизор смотрю.

— Анатолий Николаевич, а как Вы восприняли высказывания Владимира Делендика в свой адрес?

— Наговорить можно все что угодно. Я когда-нибудь тоже соберусь с духом и тогда уже та-ако-ое (!) про него вспомню... Говорят вот, что футболисты против меня выступили. Как могли против меня выступить футболисты, которых я сам пригласил в команду?! А насчет зарплаты... Это же не я себе назначал зарплату, это же Делендик мне ее предлагал. И он же за это обиделся.

Михаил ВЕРГЕЕНКО:

— Насчет моего возможного назначения главным тренером национальной сборной — полнейший бред! И добавить к этому абсолютно нечего.

ГАЗЕТА — ЧЫТАЧЫ

У Вас — усяго 2 дні!

...Каб не застацца без «Народнай волі»

Так, да 1 ліпеня — 2 дні. Таму, шаноўныя сябры, не спазніцеся зрабіць **перадаплату** за **другое паўгоддзе**.

Паўтараем: не маеце магчымасці заплаціць за нумары ўсіх шасці месяцаў — зрабіце **перадаплату** за любы тэрмін: за месяц, два, тры...

Агітуйце за "Народную волю" блізкіх, суседзяў, сяброў па працы, вучобе.

А чаму б не аформіць **перадаплату** за будучыя нумары для таго, каго Вы збіраецеся віншаваць з днём народзінаў ці з нейкай іншай нагоды?

Ведаеце людзей, якія з задавальненнем чыталі б "Народную волю", але, на жаль, у іх цяжкае фінансавае становішча? Калі ласка, дапамажыце ім аформіць **перадаплату**, ваша дабрачыннасць адгукнецца шчырай удзячнасцю ў сэрцах тых, каму Вы зрабілі дабро.

Каб аблегчыць вашы клопаты, і сёння друкуем узоры плацежкі і абаненцкай карткі.

Для тых, хто толькі-толькі вырашыў стаць чытачом "Народнай волі", паведамляем: каб зрабіць **перадаплату** за нумары бягучага і наступных месяцаў (можна да канца года), **тэрмінова** наведайце любы філіял "Беларусбанка", а там, дзе іх няма, — любое паштовае аддзяленне. Мінчане могуць апаратыўна зрабіць **перадаплату** праз рэдакцыйны офіс (вул.Энгельса, 34а) альбо пазваніць па тэлефонах: 206-63-93 ці 206-68-71. Пасля званка да Вас прыйдуць нашыя валанцёры са свежымі нумарамі газеты і дапамогуць аформіць **перадаплату** за любы тэрмін.

Нагадваем: сума **перадаплаты** за месяц ранейшая — **9500** рублёў для індывідуальных чытачоў і **15.000** рублёў для арганізацый, прадпрыемстваў, устаноў, фірм. Банкаўскія рэквізіты "Народнай волі" такія:

УП "Народная воля": р/р 3012006535014, ААТ "Пріорбанк", ЦБП 113, код 749, УНН 100961759.

Вымушаны і на гэты раз звярнуць увагу на тое, што перасылаць у рэдакцыю трэба не толькі копію плацежнага дакумента, але і запоўненую **АБАНЕНЦКУЮ КАРТКУ,** узор якой друкуем і ў сённяшнім нумары. Зноў жа: запаўняйце выразна, пажадана друкаванымі літарамі. Разумеем: для Вас, шаноўныя чытачы, гэта дадатковыя цяжкасці. Але што зробіш: каб Вы своечасова атрымлівалі газету, мы вымушаны звяртацца з такой просьбай.

Вы — з «Народнай воляй», «Народная воля» — з Вамі!

0402280179
ИЗВЕЩЕНИЕ

ИЧУП «Народная воля»
получатель платежа
«Приорбанк» ОАО ЦБУ 113 г.Минск
наименование банка
Счет получателя **3012006535014** Лицевой счет **код 749**
УНН* 100961759

(фамилия, имя, отчество, адрес)

Вид платежа			Дата	Сумма
Предоплата за июль, август, сентябрь, октябрь, ноябрь, декабрь 2007 г. (ненужное зачеркнуть)				
Плательщик			Пеня	
			Всего	

Кассир

ИЧУП «Народная воля»
получатель платежа
«Приорбанк» ОАО ЦБУ 113 г.Минск
наименование банка
Счет получателя **3012006535014** Лицевой счет **код 749**
УНН* 100961759

(фамилия, имя, отчество, адрес)

Вид платежа			Дата	Сумма
Предоплата за июль, август, сентябрь, октябрь, ноябрь, декабрь 2007 г. (ненужное зачеркнуть)				
Плательщик			Пеня	
			Всего	

КВИТАНЦИЯ

Кассир М.П.

* Заполняется только при осуществлении операции по уплате налогов

Абонентская карточка

на номера газеты «Народная воля»
за июль, август, сентябрь, октябрь, ноябрь, декабрь 2007 года
(ненужное зачеркнуть)

*Заполняется отчетливо **печатными буквами** и **обязательно** отправляется в редакцию с **копией платежного документа***

фамилия

имя **отч.**

индекс почтового отделения

область

район

название населенного пункта

город, городской поселок, поселок, деревня (нужное — подчеркнуть)

улица пр-т переулок *(нужное — подчеркнуть)*

дом *а,б,в,г* **корп.** **кв.**

(Примечание: в случае получения газеты через абонентский ящик обязательно укажите индекс и адрес почтового отделения)

Трагедыяй скончыўся першы этап чэмпіянату Беларусі па картынгу

Як паведамляе ўпраўленне ДАІ ГУУС Мінгарвыканкама, пасля правядзення мерапрыемства яго ўдзельнікі — трэнеры, маладыя спартсмены і іх бацькі — адправіліся на тэрыторыю картадрома Рэспубліканскага цэнтра тэхнічнай творчасці навучэнцаў па вуліцы Макаёнка ў Мінску. *"Для дзяцей арганізавалі манеўраванне па картадроме, а дарослыя адзначалі, ужываючы спіртное",* — гаворыцца ў паведамленні ДАІ. Паводле інфармацыі супрацоўнікаў Дзяржаўтаінспекцыі, "пасля ўжывання шклянкі гарэлкі" адзін з выкладчыкаў на асабістым аўтамабілі "Фальксваген-Транспарцёр" вырашыў паказаць клас, але на апошнім павароце перад фінішам не справіўся з кіраваннем і ўчыніў наезд на свайго выхаванца, 13-гадовага сына свайго сябра. Машына наехала левым пярэднім колам на спіну хлопчыка.

У выніку падлетак у цяжкім стане быў дастаўлены ў рэанімацыю з ударам лёгкіх, закрытай траўмай жывата і крывазгарканнем.

Аляксей АРЭШКА.

Чалавек-гара змяніў трэнера

Новым трэнерам расійскага баксёра-цяжкавагавіка Мікалая Валуева стаў Аляксандр Зімін, які раней узначальваў аматарскую зборную СССР.

У 1990 годзе Зімін з'ехаў у Японію, дзе працаваў са сваімі выхаванцамі Юрыем Арбачакавым і Арзубекам Назаравым. Абодва баксёры затым сталі чэмпіёнамі свету, а Арбачакаву ўдалося абараніць свой тытул дзесяць разоў запар.

Рашэнне аб змене трэнера было прынята штабам Валуева пасля паражэння ад узбека Руслана Чагаева ў красавіку гэтага года, калі расіянін страціў тытул чэмпіёна свету па версіі WBA.

Наступны свой бой Мікалай Валуеў правядзе 30 верасня 2007 года супраць канадца Жана-Франсуа Бержэрона.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 206-68-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 206-69-04, 206-69-06.
E-mail : nv@promedia.by
http://www.nv-online.info
Індэкс 63222

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай.
Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання №246 ад 10 кастрычніка 1996 г. (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.).
Надрукавана ў ТАА "Типография Михайлова - С", 214020, г.Смаленск, вул. Шаўчэнкі, 86. Па заказе ТАА "Типография Михайлова", 214000, г.Смаленск, вул. Кастрычніцкай рэвалюцыі, д.38, кв.54. Падпісаны ў друк 27.06.2007 у 16.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж: 11 000 экз. Заказ №